

مرۆڤ

مه خلووقه شكۆمه ندهكه

شمس ٨

کاک شیخ

ئەم كۆتۈپ

لە ئامادە كۆتۈپ يېڭە

(مەنزىرى ئوقۇش ئىتقافى)

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

بۇ سەردانى پەيگە:

[/https://www.facebook.com/igra.ahlamontada](https://www.facebook.com/igra.ahlamontada)

بۇ سەردانى پەيگە:

<http://igra.ahlamontada.com>

بِه نَاوِی خُودای گَه وره و میهره بان

ناو ڪتيب: « مروڻ ... مه ڦلوقه شڪو مه نده كه »

نووسهر: عه بدولقه هاري شيخ (ڪاڪ شيخ)

نه خشه سازي بهرڪ: (رمضان عبدالله)

سهر بهر شتباري چاپ: نه هرق مه حمود

نورهو سالي چاپ: به ڪم ۲۰۱۴ زاييني

نرخ: (۷۰۰۰)

تيراڙ: (۱۰۰۰) دانه

ژماره ۱ سپاردن: (۲۷۶۰) اي سالي ۲۰۱۳ له بهر يوه بهرايه تي

گشتي ڪتيب خانه گشتيه ڪاني دراوه تي

مافي له چاپدانه وي بو هه موو ڪه سيكه

مروّۃ

مهـخلووقه

شكۆمهـندهـكه

كاك شيخ

﴿ ٢٠١٤ ﴾

پيشكه شه

* بهه موو ئهوانه ي شكومه ندانه دهروانه مرؤف و
خوشيان شكومه ندانه زينده گي دهكهن .

* بهه موو ئهوانه ي سوود له توانا و بههره كانى
مرؤقبوونى خويان وهرده گرن و له ههولدان دل و گيان
و ژيانيان ههماهنگى ئه و پيناسانه بكن كه حهقيقه تى
مرؤف و مرؤقبوون دهيانگر يته وه .

چه ند پیناسه یه کی کورت

بو مرۆڤ و بو ئەم کتیبه

شکۆمه ندى مرۆڤ له م خالانه وه سه رچاوه ی گرتووه :

١- مرۆڤ دارای ئیختیار و ئیراده یه .

٢- مرۆڤ مه قصودی وجووده .

٣- نماینده ی ئاسمانه له زهوی دا .

٤- له رووحی به بهردا کراوه و به هوییه وه داهینه رترین بوونه وه ری جیهان و ژیا نه .

٥- ته وای مه خلوقات پیکهاتیان له خهلقه و ئەمره که یان له ده ره وه ی خویانا به سه ر فه رمانکراوه و ئیتر به پئی ئەو

ئهمره جووله و وهزيفه خويان ئه دا ده كه ن له گهردووندا
... به ته نها مرۆڤه كه خهلق و ئهمري تيكه ل به يه كتر
كراوه و ئهمرو ئيختيارو ئيراده و ئازادي به خوي
به خسراوه ته وه و چي بويت و چوني بويت و هها ده كات
٦- تواناي بير كردنه وي ههيه و به هويه وه هم تيرامان
له سروشت و بوونه وهر ده كات، هم ههلوستان
له باره وه ده گريت .

٧- تاقه مه خلووقه خهون ده بينيت و به هويه وه كتيبي
را بردو و ده خوينا ته وه و سه يري سيناريوي ئاينده ده كات .
٨- چه شني خاكيكي به پيته و زه مينه سازي هه مو و چه شنه
به ره ميكي ههيه و بو هه ر توو و نه ماميك ئاماده باشه .

مروۇقبوون:

چەندە تەشرىف و رىزلىنانه،

ئەوۋەندەش

تەكلىف و، بەرپرسىيارىتيپە.

مرۆڤى بچووك:

دىلى ئارەزوۋەكانىيەتى ..

مرۆڤى مەزن:

بە بىر و باۋەر و، پەيام و، رەۋىشەكانى،

نە ھەر ئازادە ...

ئازاد كارىشە.

مروڻ

ٿو ٻوڻو ۽ رهيه

ڪه لهڻو ۽ ناگوريت ..

دهي لهناخ و دل و دهر و نهو،

دهست ٻو چاڪسازي خوي بهريت.

مروڦى بچووك:

له رووبه رووبوونه وهى نه ياره كانيدا،

هانا بو زمانى ده بات ...

مروڦى مه زن:

وه ختى نه ياره كانى رووبه رووى ده بنه وه،

هانا بو ره وشت و

بو بيده نځي و

راگرتنى هاوسه نځي ده روونى ده بات.

مروؤ:

به به ژن و بالاي نا ... به ته مه نيشي نا ...

به دل و دهروون و

ئيمان و ئاكار و ئهوين و ئيرادهي ...

كهوره يه.

به توله كردنه وه

ده گه يته سهر كه وتن و براوه يي ..

به لام ناگه يته ئاسووده يي و سه لامه يي.

ره‌وشت:

گرانیه‌هاترین سه‌رمایه‌ی مروّقه.

تووڤه‌یی:

ئه‌و ئاگره‌ به‌تینه‌یه ..

كه‌ به‌ر له‌هه‌رشت و هه‌ر كه‌س

خه‌رمانی ئارامیی دلی خاوه‌نه‌كه‌ی ده‌سوێنی.

هه نديك :

ساده بېرده كهنه وه و سادهش ده ژين ..

هه نديكي تر :

قوول بېرده كهنه وه و ئالوز ده ژين ..

تو :

قوول بېركه وه و سادهش بژي ..

هۆش و بیرى راست و رهوان و روّشن ...
راگیرى مروّقبوون و ،
دلى سازگار ...
به خشهر و پارێزه‌رى ئارامیی ناخ و ،
رهوشت و ئاکارى جوان ...
سهنگى که سایه‌تى مروّقن .

لاوازي جهسته گرتگ نيه ..

مروّڤ به باوه و ناخ و ئيراده ي به هيزه ...

نهك به شتي تر.

قارمان كهسيكه:

هرچند بيانهوي

هر نه توانن له ريرهوي نهرم و نياني لاي بدن.

مه زنی مروّقه باشه کان لهویدایه،

ده یانتوانی باش نه بن و ...

باش بوون.

بچووکی مروّقه خراپه کانیش لهویدایه،

ده یانتوانی خراپ نه بن و

خراپ بوون.

شكۆمه‌ندى مرۆڤ له‌ ره‌وشتى دا ته‌جه‌للى ده‌كات،
ره‌وشت: ناسنامه‌ى مرۆڤه ...
ره‌وشت: ده‌رخه‌رى ناخى ئىنسان و
سه‌لمىنه‌رى حه‌قيقه‌تى ئه‌وه‌.

دل:

تاقه مهمله که تیکه ..

که هیچ سوپایه ک پی داگیر ناکریت

ئه گهر خاوه نه که ی نه یه ویت.

باوه‌ر بێنن به‌وه‌ی
نیش‌تیمانیکی تر هه‌یه‌
پێی ده‌لێن: نیش‌تیمانی ده‌روون ..
ئا‌زاد کردنی ئه‌و
له‌پیشه‌وه‌ی ئازادیی خا‌ک و و‌لاته‌.

ئهو مروغه ی

ریزی له خو ی و له تو ش گرتوو ه ...

ئیت ره یج بیانوو ه ک

له جیاوازی بیر کردنه وه و رهنگ و زمان و

کهل و ئاین نییه ..

تا ریزی لی نه گریت.

ڪوڀر و ڪهر و لال
ٿهوانه نين، ڪه نابينن و .. نايستن و .. قسه ناکهن،
به لکو ٿهوانهن:
ڪه ستهمي ستهمڪاران دهينن و
نالهي هه ڙار و چهوساوانن دهينستن و،
له بهرامبه ردا هيچ ناکهن و
هيچ نالين.

له‌وه‌ی

كه‌ لایه‌نگری هیمنی و ناتوندو تیژییت،

باکت به‌ بیر و بینشی پیچه‌وانه‌ی

هیچ كه‌س نه‌بییت.

مهرج نییه گهر مهر نه بییت ... گورک بییت !
یان .. گهر نه تو یست وه ک گورک زینده گیی بکه بییت ،
حه تمهن مهر بییت ،
ده شی مهر نا ... گورگیش نا ،
شوان بییت .

ئه‌و ديارده و خه‌سله‌ت و هه‌لسوکه‌وتانه‌ی
به‌چهنده‌باره‌بوونه‌وه‌و تپپه‌رینی کات به‌سه‌ریاندا ،
ده‌بنه‌ خوو ره‌وشت
له‌ ده‌روون و ژیان و ژینگه‌ی مروّقه‌کاندا ..
ره‌گورپیشال له‌که‌سایه‌تی ئاده‌میزاددا داده‌کوئن و
دواتر نه‌هیشتن یان گورپینان هه‌روا کاریکی ئاسان
ناییت .

بە يارمەتى

رەۋىت و دىسۋى و خۇشەۋىستىتان ،

بىرۈنە نىۋ دلى خەلكى و

بۇ ھەمىشە تىياندە بىمىنەۋە .

به چاويلكه ي ترس نا ، به خوشه ويستی ...
ده توانی کتییی نهینی ههر كه سيك بخوینيته وه ..
به زانین نا ، به پاره و پوول و سامان نا ،
به پله و پايه و خیل و خانه واده شت نا ،
به لكو به پینووسی ره وشت و كه سایه تیت ،
ده توانی چيروکی گورانکاری
له دهفته ری ژيانی ههر كه س بنووسيته وه .

له‌بنه‌ره‌تدا هیزى راسته‌قىنه، بۆ به‌رگريى كردنه‌له:
ژيان و ماف و نازادىيه‌كان، كه برىتييه‌له‌حه‌قىقه‌ت و
شكومه‌ندىي كه‌سه‌كان،

كه‌چى به‌داخه‌وه‌له‌م سه‌رده‌مه‌ى ئيمه‌دا هيز:
بو زه‌وت و پيشىلكردنى مافه‌كان و به‌زاندى
سنوره‌كان و كويله‌كردنى مروّقه‌كانه .

ئه گهر مه چه بيهت ، له جياتى ده رمان
به خه لك بدەن ،
كارىكى ته ندروستيتان كردوووه .

له جياتى ئه وهى رهخه له مرؤڤ بگرن ،

باشتر وايه لى تيبگهن ...

تا بزائن چون چاره سهرى ئه وه دردانه ده كههن ،

كه چه شنى نه خو شيه كى كوشنده ..

دل و گيان و ، هوش و بير و ،

ئاكار و ئاره زوويان په كخستوو و

بوونه ته هو كارى رهخه كاتنان لى .

شیوه و رووخسار

به های مرۆڤ بهرز و نزم ناکهن،

مرۆڤ به ناخ و، هوّش و بیر و، رهفتار و، کهسایه تی،

بهرز یان نزم ده بیته وه ...

که ئه وهش :

ههم ههول و هیممهت و دهست و دلی خوئی تیدایه،

ههم ئاره زوومه ندانه هه لیانده بژیڕیت.

مروڻ بؤ سؤز و بهزه يي،
بهدايكي يه تيم ده كه وي و ...
بؤ پيويستيه كاني ژيانيش،
به باوكي.

ئه‌وه‌ی چرای:

مه‌عریفه‌ت و، مه‌عنه‌وییه‌ت و، حه‌قیقه‌تی،

که‌وتۆته‌ ده‌ست و دل ..

نه‌ هه‌ر خۆی ون نابیت و ریگا ون ناکات،

به‌لکو رو‌شنکه‌ره‌وه‌ی ریگایه‌ تاخه‌لکانی تریش

ون نه‌بن.

له ڪو منهنجي ڏانهن نه ڏس ...
ساڳوون و، سهلا مهت مان هه، ٿا سان نيه ...
چ ڄا چاره سه ڪرڻي خه ڪ!
بويه ده بي له يه ڪ ڪا تدا:
ههه ڇو پاري، ههه پاري، ههه ڪه ڪه و
چاره ساز بين.

قسه كردنى بى مؤلهت خواستن
وهك چوونه مالى
بى له دهر گادان وايه.

مروڻي دلچووک له صولحکردنيا.
تهواوي کيشه و هوکار و تومه تہ کان، دوو باره
دهخاته وه بهرباس و ليکولينه وه ...
همديسان دله کان بريندار دهکاته وه ...
وهلي مروڻي دلمه زن له ناشتهوايي کردنيا،
تهنہا يه ک رسته ددرکيتي و ... دهلي:
چيکه ين بو تهوي جاريکي تر کيشه کان
سهره لنه دهنه وه و
به هويه وه برينه کان قوولتر نه بنه وه !؟

به توانجيكه وه به هاوسه ره كه ي گوت:
جوان به ريگادا برو، با ملت نه شكى!
هاوسه ره كه ي هه ر وه ك خوى به ريڊا روښت ...
ملى نه شكى.
دلى شكى!

ئاسايىيە بىرى لە مرۆڤەكانى ئەم سەردەمە
لەچەشنى گورگ بېيىنى،
گرنىگ ئەوويە تۆ، لەبەرامبەرياندا
وەكو مەر رەفتار نەكەيت،

من دەر باره‌ی مرۆڤ ده‌دویم،

یانێ ستایشی مرۆڤ ده‌که‌م و ئه‌وه له‌ناخما بالایه ،

مرۆڤ خۆی ..

مه‌خلووقه شكۆمه‌نده‌كه.

به‌ر له‌وه‌ی بیهته:

مرۆڤیکی باش یان خراپ.

له هه ر ڪوئ تو هه ييت،

ئهوئ:

ئاوه ڊانييه ... ڙيانه ...

من هه ميهه په نڄه رهي څولق و شه و قم،

بهرووي مالي تو ڪراوه يه ...

ئهي مروڻ.

ته‌نانه‌ت هه‌ژارترین مروّقی دونیاش،
ده‌توانیّت به‌ دوو به‌خشش و سه‌رمایه به‌خشنده بیّت
که قه‌ت نابرینه‌وه و کوّتاییان نایه ..
ئه‌وانیش:
(قسه‌ی باش و ... زه‌رده‌خه‌نه) ن .

بُو ئاشته واييه ك:

ئەگەر زەوېت بەجیھێلا و چووی بُو هەسارەیه کی تر،

ماندوو مەبە ...

لەبەر شەڕ و ئاژاوە و ناتەباییه کیش:

ئەگەر دەرگای ژيانەت بُو هەتایە لەسەر خۆت داخست،

قەینا.

چی بدۆزمه‌وه‌،

به‌دواي‌ خاوه‌ني‌ ده‌گه‌ریم ...

سالی‌ بانگه‌وازي‌ بو‌ ده‌که‌م ..

به‌ته‌نبا:

ئيمان‌ و، ئاکار و، ئه‌وين‌ و، ئازادي‌ و، ئيراده‌، نه‌بييت!

بی دوودلیي‌ ده‌يانخه‌مه‌ باخه‌لی ناخم ..

چون‌ به‌ هی خۆميان‌ ده‌زانم.

ئه گهر چه زده که ی

خوشه ویستی دله کان و ماله کان بیت ..

تیر و توانج و، گله و گازانده و، عه ییلیگرتنه کانت

که مکه وه.

تو به ته نها يه كجار ده ژيت،
ئهو يه كجارهش چونت ده ویت وها بژی،
يانی:
ناخ و كرده وەت هه ماهه نك به يه كتر بکه و،
باوهرت چونه وها زينده گیی بکه.

به له میکی بچووک،
ده توانی له ده ریایه کی گه وره دا
بته ریخته وه.

سته‌مكاريش وه‌كه ههر كه‌سي‌كي تر،
ده‌خوات و ده‌خواته‌وه و ده‌خه‌وي‌ت و
نه‌خۆش ده‌كه‌وي‌ت و زوو يان دره‌نگ ده‌مري‌ت و،
دوا‌جار له‌خاك و خۆلدا
گوشت و پي‌ست و ئي‌سقاني‌شي وردوخاش ده‌بي‌ت.

له خۆتاندا .. بێ سازکردنی زه مینهی:
دلێکی میهره بان، رهوشتیکی بالا،
گوفتاریکی شیرین، رهفتاریکی جوان و باش،
چاوهروانی هیچ موفاجه ئهیه کی ئارامیبه خش مه بن
له ژیا ئنانا.

لقه‌ دارىك ده‌توانى به‌رگرى له‌خوى بكات و
نوقمى ژىر ئاو نه‌بىت،
توش:

ته‌نانه‌ت ئه‌وه‌نده‌ى لقه‌ دارىك به‌رگرى له‌بوون و
حه‌قىقه‌ت و كه‌سايه‌تى خۆت بكه‌ و
مه‌هيله‌ ناته‌ندروستانه
نوقمى ده‌رياي به‌رژه‌وه‌ندى و ئاره‌زووه‌كانت ببىت.

ئوهی بو مروّڦ:

مايهی خه ویکي تهن دروسته،

ژوور و کوشکیکی شاهانه و

جهسته یه کی سه لامه ت نییه ...

به لکو دلیکی ئارام و، وپژدانیکی ئاسووده یه.

مرۆڤی ئازاد:

له‌و شوین و کاته‌وه به‌دیار ده‌که‌وێت،
که به‌رگریکردن له‌ئازادیی ده‌یخاته مه‌ترسی
له‌ده‌ستچوونی ماف و به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی و
ته‌نانه‌ت مه‌ترسی له‌ده‌ستدانی ژيان و گیانی‌شییه‌وه.

رېت له ناخت پېده کړی
بۆ نه هاتنه ژووره وهی رق و کینه،
وهلی ئه وهت بۆ مهحه بیهت پی ناکړی .

هیچ میوانیک ناتوانی

بی وه‌رگرتنی موله‌ت و پرس و را بیته‌ ماله‌که‌ته‌وه،

ئیتر بوچی گله‌یی له‌و ره‌وشته‌ ناپه‌سه‌ندانه‌ ده‌که‌یت ..

که‌ ئاره‌زوومه‌ندانه‌ له‌مالی دل‌تا جینشینت کردوون و

به‌هویه‌وه:

سه‌رتاپا پشیوی که‌وتوته‌ هه‌واری بوونته‌وه ؟!

ئەو بەر بەستانەى چەشنى دىوار دىنە پيشى،
بەسەرياندا ئاوا مەبە،
چون ئەودەمە تەنھا خۆت رزگارت دەبىت ...
بەلكو دەرگايەكى لى دروست كە،
تا ھەر كەس لەدواى تۆو ھات
بەسانايى بچىتە ئەودىويەو.

وەختى مەھەببەت:

چەشتى رووبارىكى سۆزمەند،

بەشادەمارەكانى و جوودى مروفا گوزەر دەكات

دل و ديدە و

سەراپاي بوونى

ليوانليو لە روشنايى و ميهرەباني دەكات.

مروّۃ:

ستەملىكراوترىن مەخلووقە،

وهرن با دەستەملانى بين و

ئاشتىكەينەوہ.

ناشیرینی درۆزن له ویوه نییه:
که به هوی ناراستیه که وه
به ژه وه ندیه که به رده ست ده خات،
یان مه ترسییه که له خوی دوورده خاته وه،
به لکو: له جورته تی تهو خیانه ته وه یه
که له گهل متمانهی بهرام به ردا ده یكات.

دهروون تا ئازار نهچیزیت

گهوره ناییت .. بهیز ناییت .. خوراگر ناییت ..

ئازاریش ناچیزیت تا لهناو مروّقه کان نهژییت ...

کهواته یه کهم مهرجی گهوره بوون و بهیز بوون و

خوراگر بوونی دهروون،

کۆمه لایه تی بوونی مروّقه.

بی لیبورډن، له نازاردانی یه کتر ...
بی چاوپوښین، له ههله و که موکورپی یه کتر..
هه رگیز ناتوانین
به رده وامی به دؤستایه تیمان بدهین.

لهم سهرده مه دا ،

ئافرهت بتوانى:

گلهيى و باسى پاشهمله له خوئى دار نيئت،

پياوئيش بتوانى:

به خو هه لدان و توورهيى له ناخيا ريشه كئيش بكات.

وهك ئه وه وايه شو رشيكي گه وره و كار يگه ريان

به سهر ده روون و زينده گيى خو ياندا به رپا كرديئت.

هيچ ليپرسينه وه يه کمان سه بارهت بهو قسمه تانه له گهل
ناکريت، که ده ست و دل و هه لېزاردن خوماني تپدا
نه بووه له وه ها بووني کمان،
چه شني:

(رهنگمان .. زمانمان .. قهه و بالا و شيوه و پروو خسارمان ..
گهل و نه ته وه مان .. خاکمان .. هتدا)
ئه وه ي بایه خداره بو مروّڤ و ليپرسينه وه ي ئاسمان و
زه وي له سه ره:

(ئاين و په يام و بير و بهرنامه و رهوشهت و کرده وه و
که سایه تي) مروّڤه .

دليڤترين مرۆڤ

ئهو مرۆڤه‌يه:

وه‌ها ده‌ژييت كه باوه‌ري پي هه‌يه،

واته هه‌م ناخ و، هه‌م بيري و هو‌ش و، هه‌م كرده‌وه‌ي.

هه‌ماهه‌نگي يه‌كتر كردوون.

دان بنی به چۆنییهتیت،
وهلی رازی بهمانهوه مه به لهو چۆنییهتیهدا ...
تایبیهت ئه گهر نابهدل بوو.

ئەوێ بێتوانی بەرەو روو ستایشت بکات،
ئاسان دەتوانی
لەپاشەمەلەش سەرزنشت بکات.

مەعشوق:

بۇ داگىر كردنى دلى عاشق،

پيويستى بەناردنى سووپا و شير و تير و

ئەسپسواران نىيە،

ئەو ھەر تەنھا ئامازەيەك بکات ... بەسە ..

بۆۋەى عەرش و قورشى بکەۋىتە مشت.

مه‌رج نیه‌ ئه‌و كه‌سه‌ی له‌تۆ به‌ته‌مه‌نتر بی‌ت،
له‌تۆ هه‌وشمه‌ندتر و زیره‌كتر بی‌ت،
به‌لام به‌دلنیا ییه‌وه‌ ئه‌و كه‌سه‌ی به‌سال گه‌وره‌تره‌،
له‌تۆ به‌ئه‌زموونتره‌ بۆ ژیان ..
كه‌واته‌ پیران، گه‌ر سوود له‌هه‌وش و بیریشیان
وه‌رنه‌گیردری‌ت،
ئه‌وا: ئه‌زموونیان سوودمه‌ند و بایه‌خداره‌.

له باران فيري رهوشتيكي سهير بووم ،

به ئيوهشي دهلييم:

ئهو ههر كات مشته گهوره كانى بو به خشندهيى والا

ده كرد،

له هيچ كام له موشته رييه كانى نه ده پرسى

تو كيى! خهلكى كويى!

خاوهن چ ئاين و بير و بهرنامهيه كي!

مورىدىيى:

يانى ۋەك ئۈستاد بوون،

نا ۋەك ئۈستاد نواندن.

بچووكترين ديارى كه‌سيكى خوشه‌ويست،
نه‌كه هه‌ر وه‌ك جوانترين و نايابترين خه‌لات ديتته
هه‌ژمار ..

به‌لكو شوين و كاتى ديارى به‌خشينه‌كه‌ش
ده‌بنه ويستگه‌يه‌كى دره‌خشان
له‌ياده‌وه‌رييه زيندوو و كاريگه‌ره‌كانى ميژووى ژيان.

نيم له گهليا:

شهري له بهتاليي باشتري بيت.

ئازادی:

ده‌بی بدریٔ، نه‌سه‌نریٔ ...

لانی که‌م،

ده‌بی ئی‌مه:

بی‌ده‌ین، نه‌ک لی‌مانی بسی‌ین.

وه ختی رَق و کینهی بهرام بهر له ناخی خوتا بنبر و
به کوّتا ده هیئت،

قازانجه کهی ههر بو دهر وونی خوت نییه که پرده بیت
له ئاسو و دهیی ...

به لکو دل و گیانی بهرام بهر که شت خالی ده که یته وه
له خه یالات و داگیر بوونی ناته ندروست و سه رقالبوونی
خه فه تئامیز،

ده توانی له ئیستاهه ئهم په یامه تا قیبه که یته وه.

گوى بەقسەى ئەوانە مەدە كە رېگىرى لەھەنگاۋەكانت
دەكەن و، دەلېن:

ھەرگىز بەرېگايەكدا مەرۋ كە بەر لەتۈ كەسى پېدا
نەرۋىشتوۋە ...

بە پېچەۋانەۋە، تۈ پېشەنگ و يەكەم كەس بە
كەپېيدا برۋىت ..

ئەگەر سەر كەۋتى، ئەۋا دەبىتە داھىنەر و قارەمان،
ۋەگەر نا: دەبىتە قوربانىى بۇ رزگارىى ئەۋانى تر ..
كە ئەۋەش خەسلەت و ۋەزىفەى مروۋە مەزنەكانە.

همميشه دژى شهر به ..
نا له بهر ئه وهى بترسيت و خوت دووره پهريز بگريت،
بهلكو له بهر ئه وهى له شهر دا
زيانمه ندين مه خلوق مروّڦه و، ئه وهى تياشيدا
دهبيتته قوربانى ... ههر مروّڦه،
كه چى به ناوى مروّڦ و،
به رخاترى پاريزگارى له ماف و ژيان و ئازاديه كانى
مروّڦيش ده كريت.

ته‌واوی بوونه‌وه‌ران
ئه‌وه‌ ده‌که‌ن که‌ بۆیان دیاریکراوه‌،
ته‌نهن‌ا مرۆڤه‌ .. ئه‌و تاقانه‌ مه‌خلووقه‌ی
چی و چۆنی بویت، ئه‌وه‌ ده‌کات ...
چ به‌خششیکی گرانبه‌هایه‌ ئه‌مه‌!

بہم چہ شنبہ ئاموژ گاری منالہ کانتان بکھن و

بیانِ بلیں :

ٺه گهر ستهم بکن، جاريڪ سزاتان ددهين ...

وہلی گھر ستم قبولکھن، دووجار سزاتان دہدہین...

چون ئهوهی ستهم قبولکات، بیگومان ستهمیش

ده کات .

بهر له‌هەر که‌سێش له‌خۆی.

له ژيان سهنگينتر بو مروڻ، تازاديه ..

كهواته مروڻ:

لههموو چركه ساتيكيا

پيوستى به قوربانيدانه ..

لهپيناو نهمر هيشتنه وهى بير و باوهرى.

له ئیستادا ..

ئەوانە ی زیهن دەدوین چەند زۆرن و،

ئەوانەش كه:

گفتوگۆی دل و گیان دەكهن ...

چەندە كه من!

گورين

دهموڇا و ڪهه ڪان گرنگر نيهه،

له گورين دل ڪان.

هه موو ڪو ڦٽار و ره ڦٽار و هه لوڻست و

هه لسو ڪهه وٽي ڪي مروڻ،

له ڪا نياو ٻير و هوڻ و ... دل و ڪا نياو

هه دل ڪو ڦٽار.

خائينترين مروڦ،

ئهو مروڦهيه كه خيانهت له خوي دهكات ...

بهوهي، بهردهوام تاوان و ههلهي ناشايستهي

وهها دهكات،

كه ههم دهرووني، ههم جهستهي تووشي سزا دهكات و

ههم كه سايه تيشي دوو چاري دارووخان دهكات.

هه رگيز لهو دوزمنه ناترسم ڪه شمشيري له ڪالان
دهر ڪيشاوه.

چون ٿو: رووبه رووي جهسته مه دهيتوه و
دوا دهسته وتي ٿه گهر وه چهنگي بکه وڃي،
ڪوشتي منه به ته نها ...

وهلي ٿو دوزمنه رووبه رووي بير و هوڻ و دل و گيانم
دهيتوه. پشووم ناميت، له ترسيي ..
چون ٿو گهر مني داگير ڪرد، له گهل منا
رهنگه دهيان سهر بازی تر،
دهستي: فيڪر و ٿيمان و ٿيرادهيان بهر زڪهن و،
ته تسليم بين.

له ئیستادا،

ئهم کۆمه‌لگایه‌ی ئیمه‌،

له‌رووی گه‌شه‌ی په‌یام و، بیر و باوه‌ر و ..

په‌روه‌رده‌ی دل و گیان و، ئاکار و ره‌وشته‌وه ...

بی خه‌مخۆر و بی خاوه‌نه‌.

ژماره يان كه مه ئهوانه ي:

به پله و پايه به دهسه لات

به ناوبانگ و شوهرت ... به پاره و پوول و سامان ..

نه گورين.

لە دەۋلەتى دەروونى مروۇقا،
ھېچ شىۋە ژيانىك مىسالىي نىيە ...
دەى كەوايە چۈنتان دەۋىت،
وہا چەشنە ژينىك لەدونىاي دلى خۇتانا،
نەخشە بکيشن.

بىر ۋ بۆچۈن ..

بەھاۋار ۋ ھەرەشە ... نا

بە بەلگە.

يان

رەنگدانەۋەى لە رەفتار ۋ رەۋشتا.

دەسەلمىنرېت.

گفتوگۆ:

هونهريكى بالايه و،

شيوازي تاييهت بهخوي ههيه بۆگهياندني پهيامهكان و،

گۆرينهوهي راز و نيازهكان ...

سهركهوتووترينيان:

هيمنانه دووان و بهدل گويگرتنه لهبيرو راي بهرامبه...

شكستخواردووترينشيان:

هاوار كردن و، بچوو كروانييني بۆچووني كهسهكانه.

برۆ به‌سه‌لامه‌ت ..
ده‌روم به‌ خي‌ر ..
وه‌هايه لي‌كدابرا‌ني تازيزان.

شهر هات و، بدهسته گه وره كانى هه موومانى
پالنايه وه مالى خو مان ..

شهر هات و، له جياتى شه كر خويى خسته نيو چاى
په يوه ندييه كانى نيوان من و خيزانمه وه ..

هات و گوله كانى خوشه ويستى پليشانده وه،

پهر و بالى بالنده كانى دوستايه تى هه لكه ناند ..

شهر ... شهر ... شهر

هات و له سهر ديوارى ته مه ن و ژيانمانى نووسى:

كهس بوى نيه بىركاته وه ... كهس بوى نيه بژى .

مەزنیی تۆ ئەوکاتە بەدیاردەکەویت ..
کە بتوانی لەناخی دلتەووە
پیروزیایی لە رکابەرە براوەکەت بکەیت.

وته:

له‌كانياوى بىر و هوښه‌وه هه‌لده‌قولی ...

بىر و هوښيش:

هه‌يزى خوێ له‌ دل و گيانه‌وه وه‌رده‌گریت..

هه‌م وته، هه‌م بىر و هوښ، هه‌م دل و گيانيش،

ميوه‌ى دره‌ختى ره‌وشتن.

حه كيم نييه، ئەو وتاربيژەى
قسە بۆ كەسانىك دەكات،
كە ئەوان هيشتا
گومانىان لە رهوشت و كەسايەتى ئەو هەيه.

هه‌ركه‌س له:

چيه‌تي بيه‌ر و

چوئييه‌تي ره‌فتاري ئازاده ..

كه‌واته هه‌ركه‌س

له خه‌م و شادييه‌كاني خوي به‌رپرسياه.

خۆزیا وه‌ك چۆن هه‌مووان

توانای قسه‌ کردنیان هه‌یه‌ و،

به‌هۆیه‌وه‌: یه‌كتر له‌ راز و نیازه‌کانیان ئاگادار ده‌کهن ...

ئاوه‌اش هه‌مووان

تاره‌زووی بیرکردنه‌وه‌یان هه‌بوایه‌ و،

به‌هۆیه‌وه‌:

دلی خۆیان ئاسووده‌ و، ژینی یه‌كتریان رازاوه‌ و

هه‌یمن و سازگار کردبا.

پاستى:

ئازارى زۆره،

بهلام ههم نهمر، ههم سهر كهوتنى مسوگهره..

ناراستى:

ئه گهرچى چيژ و بهرهه مى بى سنووره،

وهلى ههم تهمهنى كورت، ههم شكستى بى گومانه.

هیچ کات:

بۇ رووبەروو بوونەوہی کیشە ...

بۇ ھاوړیوونی حەقیقەت ...

بۇ سازگار بوونەوہی دەروون ...

بۇ ریکخستەوہی پەیوەندییەکان ...

درەنگ نییە.

وه‌ك برسييه‌كي شه‌كه‌ت ... به‌دوای پاروویی ناندا ..
وه‌ك تینوویکی وشك و ماندوو ... به‌دوای قومی ئاودا ..
وه‌ك هه‌ژاریکی بی دهره‌تان ... به‌دوای بستی خاک و
مالدا ..

شه‌كه‌ت و وشك و بی دهره‌تان:
به‌دوای تیمان و تازادی و ئه‌وین و ئیراده‌دا، وێل به‌.

هه ژاری و ... خهه و ... کیشه،

سی کابووسن:

قوفل له ده رگای

خولق و ... شهوق و ... شادی مرۆڤ ده دهه.

له روو که شدا ..
خه فته قه باره و سه نگی کی نییه،
به لام که یه خانگیری دهروونی مروّځ ده بیټ:
یه کجار قورس و گرانی ده کات،
به چه شنیک ..
ته نانه ت ده ست و قاچه کانیشی له کار ده خات.

كه مټر له پيوست روودانه كه سيك،

مه غدووری ده كات و

ئه مهش واده كات دهروونی بارگاوی بیټ بهرق و كینه و

له ههر دهره تیك چه شنی فیشهك بهرووتا بته قیته وه ..

به هه مان شیوه ... زیاتر له پيوست روودانه كه سيك،

مه غرووری ده كات و

ئه مهش واده كات دهروونی لیۆریژر بیټ له وههمی

فهخر و شانازی و خۆبه شت زانین و

له ههر ههلیك گویچكه و ناخست پر بکات له جه ورو جه فا.

نە خەون: خۈزگە كانت بۇ دەستەبەر دەكات ..
نە واقىيە: لەخەمت دوور دەخاتەوۋە ..
ئەوۋى مایەى رزگار يىتتە
ھىممەتى تۈيە لەئاگايىدا.

وه‌ك چۆن له‌پىناو ئازادىدا
هه‌رچىت به‌سه‌ر هات به‌كه‌مى بزانه ..
له‌به‌رامبه‌ردا .. ئاوهاش بو مملانى و توله .
بچووكترىن هه‌نگاو و هه‌لويسىت
به‌زۆر و زىاده‌ره‌وىى بزانه .

كهمن، كهمن، بى ئەندازە كهمن

ئەوانەى:

بى بەرژەوهندى ئابوورى و غەريزى و پلهوپايەيان ..

بى رەچاوى كهسايەتى و بنەمالەيان،

خزمەت بە مروّڦ و كۆمەلگای خوڤان بكەن.

مه‌گه‌ر ئيمان و ... ئازادى ..
ده‌نا شتىكى تر به‌قه‌د بیده‌نگى
كه‌سايه‌تى مرۆڤ پته‌و ناكات و،
ناخى نادره‌وشينيه‌وه.

هه رچی چه شنه

بوونه وەر و ئازهل و بالنده ههیه.

بهقازانجی نهسل و نهوه و جوړ و رهگهزی خوږیان

لهههول و تیکوشان دانه ..

تهنبا مروۋ نهییت ... که تاكانه مهخلووقیکه

دژ بهرهگهزو چهشن و نهسل و نهوهی خوږی

لهجهنگ و کوشتاری خوږناوی دایه.

مرۆڤ شايستەى ئەوھىيە قوربانى بۇ بدىت ..
لەسەرۋى ھەموو قوربانىدائىكىشەوھ ،
رزگار كىردنىھتى لەكۈيلەيى :
ھۆش و بىر و ، دل و گىان و ،
ئارەزووھ نادروستەكان و ، خووھ ناپەسەندەكانى .

له چەند ساتيكي ژياندا
ههلهيهكي وهها مهكه،
هه موو ته مهن بههويه وه بنالينيت.

تەنانەت

لەگەل مروّقە درندەو زىانبەخشەكانىش

مىپرەبان و چاكەكار بە ...

بەمە:

يان دل و گيانيان بەرەو سازگارىي دەگوريت،

يان لە يادەوهرىياندا بۇ ھەتايە بە نەمرىي

دەمىنيتەوہ.

سهرمايهي مروڻ ... ته مهڻيه تي ..
سهرمايهي ته مهڻي ... رهو شتيه تي ،
سهرمايهي رهو شتي ... چاڪه ڪاڻيه تي ..
سهرمايهي چاڪه ڪاڻي ... دلپيه تي ..
سهرمايهي دلي ... سازگار بوڻيه تي ..
سهرمايهي سازگار بوڻي دل ...
ٽهوين و خوشه ويستي هتي بو مروڻ و
بو تهواوي بوونه وهران .

ئاسان نيه چاكه كردن له گه‌ل كه‌سانيك،
كه‌ دنيائيت له‌ ئاينده‌دا
نه‌ هه‌ر چاكه‌ت له‌ گه‌ل ناكه‌نه‌وه،
به‌لكو خراپه‌شت ده‌رحه‌ق ده‌كه‌ن ...
به‌لام تو هه‌ر بيه‌كه‌.

مروّقی بچووک:

حه‌ز به‌ لوّمه و سه‌رکوّنه کردنی ناکات ..

که‌چی مروّقی مه‌زن:

به‌ پیا‌هه‌ل‌دان و ستایش‌کردنی بی‌ نا‌قه‌ت ده‌بی‌ت.

له ئىستادا ..

ئاماده يت له گه ل تهواوى نهينيه كانى ژيانى

رووبه روو بکرييته وه ؟

ھېچ كات،

بەرھەم و دەرەنجامى كارەكانت ... مەكەرە پىۋەر

بۇ سەرگەۋتن و

راست و دروستىي پەيامەكانت.

ئەگەر ناچار بەھەلېژاردنى يەككى ئەوانە كرايت ..
تو؛

دلىشكاو بە، نەك دلىشكىن ...

مافخوراۋ بە، نەۋەك مافخور ...

لېبوردە بە، نەك تۈلەستىن ...

بېدەنگ بە، نەۋەك قسەكەر ...

رۈيشتوو بە، نەك راۋەستاو ...

ئازاد بە بەمەرگەۋە، نەك كۈيلە بىت بە ژىنەۋە.

همميشه لهتهواوى ئههو گرفتانهى كه دینه ريگات،
رهچاوى ئههه دوو خاله بکه:

- ۱- پاريزگارى له رههوشتي خۆت و، لانه دان لهه بهرنامه و
پهيامانهى كه باوه رت پييان ههيه ..
- ۲- ههروهها له بيربوونى ئههه بهرپرسياريتيهى كه ههته،
بو گۆرینی دل و دهروون و هوش و بير و رههوش و
كردهوهى ئههه كه سانهى دروستكارى كي شه و گرفته كانن
بو تو و، زوريك له تاكه كانى كۆمه لگا.

كېشەى مرۆڤى ئەم سەردەمە ئەوئە،
وختى دەرد و نەخۆشەكى ھەيىت لەشۆينىكى،
دەست بۆ شۆينىكى تر دەبات بۆ چارەسەر ...
بۆ نموونە: ژانى سەرى بە ھەب و كەپسول عىلاج
دەكات ...
بى ئاگا لەوئەى:
ژانى سەر، دەردىكى ماددى يان مەعنەوى شۆينىكى ترە
كە ئازارەكەى لە (سەر) ادا خۆى نەيش دەكات.

گۈرانكارى

لەسەر شەقامەكان ناكىرىت ..

بەلكو لەنيو

ھۆش و بىر و

لەنيو دلەكاندا دەكىرىت.

هاوسهري بچو وڪ:

نهيئي خانه واده ڪهي

بهراست و چهپ. لاي يار و نهيار پهرش دهڪات ..

وهلي هاوسهري مهن:

کهموکوري خيزانه ڪهي

لاي خزم و خويش و، کهسوکار و،

تهنانهت لاي دايڪ و باوڪ و خوشڪ و براکانيشي

باس ناکات.

باوه‌ر بینه به‌وه‌ی

که ژیان بی کیشه و گرفت و چه‌رمه‌سه‌ری نییه و ،

نا بی‌ت ..

به‌لام هه‌ر گیز

پی‌یان رازی مه‌به و ،

ته‌سلیمیشیان مه‌به .

هەر کیشەیه‌ک که دیتە ریت،

زووتر قه بارهی کیشه که و کاریگه ریبه که ی

له سهر دل و دهر وون و له ژيان و له واقعيتدا.

دیاری بکه ...

بزانہ کہ بہ خہم ہیچ پیکناہت و چ گورانکاریہ کی

خیرمه ندانه‌ش له بابه‌ته که روونادات.

بۆيە ھەرچى زوۋە پلان دارىژە بۇ چۈنبىھتى

رووبه رووبوونه‌وی و

هه‌نگاو هه‌لگره بو بنبر کردنی

ئەگەرچى خەم لە رووكەشدا
سەنگ و قەبارەيەكى نىيە ..
بەلام لەواقىعدا
ھەم لاشە،
ھەم دل،
قورس و داتەپىيو دەكات.

مروقي بچووك:

كه م بير ده كاته وه و زور قسه ده كات ...

مروقي مه زن:

زور بير ده كاته وه و .

ناچار نه بيت هه ر قسه ناكات.

مرۇقى بچووك:

بۇ دەستخستنهوى مافه بچووكه كانى

ئامادهى تەنانەت چىراندى تەواوى

پەيوەندىيە كانىشىتى ..

كەچى مرۇقى مەزن:

بۇ نەچىرانى پەيوەندىيە كانى

ئامادهى بەخشىن و،

تەنانەت دەست و دل ھەلگرتن لەتەواوى

مافه كانىشىتى.

ئەۋەى رەۋاج بە كەلۈپەلەكانتتان دەدات و
كالاكانتان بۇ دەفرۆشیت ... زمانتانه ..
كەۋاتە لەبیرتان بیت
چی دەلین و
چۈن پیناسەى شتەكانتتان دەكەن.

پیری:

به‌ته‌ن‌ها سپی بوونی قژ و تاله مووه‌کانی جه‌سته نییه ..

به‌ته‌ن‌ها چورچ و لوچ تیکه‌وتنی پیست و رووخسار نییه ..

پیری نه‌مانی ئومیده له ژياندا ...

به‌رخورد نه‌کردنی شکومه‌ندانیه له‌گه‌ل سروشت و

ته‌واوی بوونه‌وه‌ر ..

نه‌روانیی مروّقه به‌چاوی ریز و ره‌وشت.

ئه‌گهر چوويته شاري كويران ..
دهست به‌چاوته‌وه نا
دهست به‌ ويزدانته‌وه بگه‌.

هەر کاریکت کرد

بهوپه‌ری دلسۆزی و گرتنه‌به‌ری ری و شوپین و

وردبینیه‌وه بیکه و ..

ئیتەر خه‌یالت لای ئه‌وه نه‌ییت

ئاكامه‌که‌ی چی و چۆن ده‌ییت.

ئەوۋى خۇشەويستىي پىي دەكرىت ..

نە ترس ...

نە بەخشىش ..

ھىچ كامىكىيان پىيان ناكىرىت.

په يامداران:

به وه نا كه خزمهتي بي ته ندازه به خهلكي ده كه ن ..
بهلكو به وه كه له سهر ئه و خزمه تانه
ههچ شتيكي ماددي و مهعنه وييان له نياز نيه و نايانه وي،
كه ورن له دلي خهلكيدا.

یه کیك لهو ریگر و فیلانه ی که دهروون و خهلك لیتی
ده کهن بو لیبوردنی هه موو جاری بهرام بهره کانت ...
ئه وه یه که پیت ده لین:

ا له هه له ی بهرام بهره کهت مه بووره تا فیر نه پیت و
رانه یهت له سه ر هه له ی تر ا ...

تو گوی بهم هاو کیشه یه مه ده و. له بهر گریمانه یه ک که
هیشتا نازانی به هو ی ئه و لیبوردنه ته وه بهرام بهره که
تهر کی هه له ده کات یان بهرده وام ده پیت له سه ری،
سروشتی خۆت مه گۆره و له سه ر لیبوردنی
بهرام بهره کانت بهرده وام به.

بى فیداکاری

ژيان و کۆمه لگه به ره و باشت و جوانتر ناروات ...

له پيشتري فیداکاریه کانيش

جوانتر کردنى دل و، ره وشت و

باشت کردنى بير و، کرده وه کاني خۆمانه.

ترس:

ئهو دهرده كوشندهيه

كه ناهيلى بگه يته به خششه دره خشانه كانى چه شنى:

ئازادى و حقيقهت و مافه كانى ترى مروّف.

ٿه ڪه سهي سته مت لڏه ڪات ...

به دلنيا ييه وه بزانه ڪه بهر له تو ڇهريڪه سته م

له ڇوي ده ڪات،

هم دلي نا ارام .. هم ڪه سايه تي ناشيرين ..

هم مروڻ ٻوون ڇوي له ڪه دار ده ڪات ..

ٻويه هر چي زووه له ڇه م رزگاري و

له ههولي ريگيري دا به ...

ههولي ريگيري له سته م ٿه و سهت به ڇوي ..

بهر له ڇوت، ڇه م رزگاري: ا دل و ڪه سايه تي و

مروڻ ٻوون اي ٿه و ..

ٿه وه بيت با .. نه ريتي تو.

ئەگەر چاكە كارىيى گرانە ..
خۇ چاكە خوازىي ئاسانە!
ھىچى تېناچى و
لە دەروونتانا درىغى بۇ مەكەن.

رازىبوون بەستەم، يا بېدەنگىي لەبەرامبەرىدا،
ئەو دىۋارە بلىند و ئەستورەيە
كە ناھىلى خۇرى جوامىرى و نەبەردىي ...
لە باخى مروقبوونمان بدات و ...
گولى ئازادىمان بېشكوى.

خوپه سەندى:

ئەو بەر بەستە پۇلاینە ..

كه ناھىلى (ٲىرى)

مىوانى رەزا سووكى مروقبوونمان بىت.

هه‌ندیك نه‌ینی خۆیان به‌ناو خه‌لكیدا بڵاوه‌ پێده‌كه‌ن و
ئهو ورده‌ شووشانه‌ش نابینن
که له‌ شکانی که‌سایه‌تیاندا به‌ر له‌هه‌ر که‌س ده‌که‌ونه
ژێر قاچی خۆیان ..
هه‌ندیکی تر به‌خۆشحالییه‌وه‌ به‌دوای نه‌ینی خه‌لكیدا
ده‌که‌ڕین و
له‌و پێناوه‌شدا به‌خشینی هه‌موو شتی به‌که‌م ده‌زانن ..
تۆ له‌وانه‌به‌ که‌ بڵاوکردنه‌وه‌ی نه‌ینی خۆیان
هێلی سووره‌ و
هی خه‌لكییش هه‌ر بابته‌ نیه‌ به‌لایانه‌وه‌.

سویند ... نا ..

قسه و باس و پیناسه و رووتکردنه‌وه‌ش ... نا ..
به‌لکو:

ره‌وشتت له رابردوودا و

کرده‌وه‌شتت له ئیستادا

باشترین هوکارن بو دروست بوونی متمانه

له دلی خه‌لکیدا.

مروڻي مه زن:

له ههر چه شنه پچراني په يوه ندييكا، ته گهر

ته واوي حق به لاي خوشيدا بيت

دواچار ههر ئو باله ڪهي ده خاته ته ستوي خوي و

ره ختهي توند ناراستهي خوي و چو نبيهي بهر خورد و

هه لويست و هه لسو ڪهوتي ده ڪات ..

وهلي مروڻي بچو و ڪ: هه ميشه به تهر ازووي

به رزه وندي، په يوه نديي ڪان ڪيشانه ده ڪات و

ته واوي شانازييه ڪان به لاي تاي تهر ازووي خويدا و،

ته واوي شڪست و بارگرزي و تيكچووني

په يوه نديي ڪانيسي، ده خاته تا لاره ڪهي ته ويتره وه.

مروڻي پهيامدار و مه بدهئي
باكي به تافيكردنه وه نيهه،
چون نهو بهر خاتري كهس و
له بهر هيچ ترس يان بهر ژه وهنديه ك
لهو پهيامانه لانادات كه باوهري پيان هي ناوه.

زور بلییی و دریژدادریی:

حیکمه ته کانی دانا نابهردل ده کات و ..

مروقی جوان و باشیش ناشیرین ده کات ،

که مدوویش:

کالمیه کانی نادان و نه زان ده شارپته وهو

مروقی ناشیرین و خراپیش

جوان و بهردل و سه نگین ده کات.

ھەندىك ترسنوكن بۇ زالبوون بەسەر

ناخ و ناوہوہى خويان و

ئازان بۇ زالبوون بەسەر دەرہوہى خوياندا ..

ھەندىكى تر ئازان بۇ ناخى خويان و،

ترسنوكن بۇ سەرکەوتن بەسەر دەرہوہىياندا ..

ھەندىكى تر ترسنوكن لەناخوہ و،

ترسنوگيشن لەدەرہوہىياندا ..

وہلى تو: ئازابە بۇ زالبوون بەسەر

ناخ و ناوہوہى خوت و، ئازاي حەكىميش بە

بۇ زالبوون و سەرکەوتنت بەسەر

کيشە و گرتەکانى دەرہوہىندا.

بۇ ئاراستە كىردنى خەلك و رېنمايىكىردىيان:
پېويست دەكات (تۆ) ھەنگاويان بەرەو لا ھەلگىرىت و
بنەما گىشتىيەكان و، ئەرك و ماف و رېز و
رەوشتەكانيان بۇ بخەيتە بەر دىدە و دليان ...
وہلى بۇ ئاراستە كىردن و پەرورەدە كىردنى تاكەكان:
دەبى دلويستى بۇ حەقىقەت و،
گەرموگەشى بۇ حالى بون و،
جوشوخروشى بۇ گورانى دل و گيان و ژيانيان،
ئەوانى ھىنايىتە بەر دەرگای دلى تۆ.

یه کێک له جوانییه کانی

ئهو جهنگانهی له دهرووندا ده کرین ئهوهیه:

نه بکوژ خوین له شمشیری دهچۆری و

نه کوژراو برینه کانی سوور دهچنهوه.

تەمەنى راستەقىنەى تۆ ..

برىتييه لهو

رۆژ و مانگ و سالانەى ...

كه بهوشيارى و سەرنج و بايهخهوه روانيوته شتەكان و

بهرخوردى تەندروستانه و،

هەلويسى شايستانەت لەبەرامبەرياندا بووه.

هه‌ندىك:

هه‌لگري به‌نامه‌ى باشن، به‌لام خويان له‌ واقع و

ره‌وشت و كرده‌وه‌ياندا خراپن.

هه‌نديكى تر هه‌لگري به‌نامه‌ى خراپن، به‌لام

خويان له‌ واقع و ره‌وشت و كرده‌وه‌ياندا باشن ..

هه‌نديكى تر هه‌لگري به‌نامه‌ى خراپن، ئيتر له‌ژيان و

په‌يوه‌ندييه‌كانيشيانا هه‌ر خراپن ..

تۆ له‌وانه‌به‌ كه‌ هه‌م هه‌لگري به‌نامه‌يه‌كى باشن

هه‌م له‌ واقع و ره‌وشت و كرده‌وه‌ و ژيان و ته‌واوى

په‌يوه‌ندييه‌كانيشيانا له‌لوتكه‌ى به‌رزى و باشى دان.

چ لهو بۆچوونه ناهه مووارتره ههيه
كه دهگوترى:

مرۆڤ دىلى چاره نووسى خۆيه تى!

هه رچى گوفتار و رهفتار و هه لوىست و هه لسو كه وته

به ته وا و ئازادى و ئيرادهى خۆمانه وه ئه نجامى ده دهين و

ئوباله كه شى ده خهينه ئه ستۆى چاره نووس!

چ به دحاليبوون و چ خۆدزينه وهيه كه له حه قيهت،

ئهم بۆچوون و بير كردنه وهيه!

بۆ نموونه: مهرج نيه وهك يهك
هه زمان به هه نار بێت ..
يا ههردوو کمان خوشييمان له رهنگي پهمه يي بێت ..
ئهوه ي گرنگه ئهوه يه:
باوهر بئين كه هه ناريش يه کيكي ميوه کانه و،
له باخ ناکريته دهره وه ...
دان بئين كه پهمه ييش يه کيكي رهنگه کانه و،
بي ئه و، ليستیک
به ناوي کوي رهنگه کاني وجود ... تهواو نيه ..
ئهوه ي و ترا نموونه بوو، تهواوي جياوازيه کاني تريش
هه ره م چه شنه پيوانه بکه .

ههولده

يه كه مين كهسى تيكشكينهري ئەم رستهيه بيت

كه دهلى:

(ئازادىي نادرى، دهسه نرى) ..

تو ههميشه ئازادىي بهخش به بهئەوانى تر،

له ههموو ژيان و پهيوه ندىيه كاتتا.

ناسانه

دلى كه سيڪ داگير بكهيت ..

وهلى

ئوهه گرانه ئه وهيه

كه بوچى داگيري ده كهيت !؟

بهروؤروو بوون: يانی له پال بهخششه مهعنه وييه كان،

قهدر زانیني بهخششه مادی و بنه ره تییه کانی

مروؤ و ژیان ..

چه شنی خواردن و خواردنه وه و خانه واده.

بهروؤروو بوون :

یانی گه یشتنه ئاستیک له دهروون

که هه رکات پیوستکات

ئاسان بتوانی دهست و دل بهرداری

ته نانهت پیداو یستییه بنه ره تییه کانی

مروؤ و ژیانیش بیت.

چه شنی خواردن و خواردنه وه و خیزانداریی کردن.

ئه گهر که سیکت خوشویست
با له بهر خودی مرۆقبوونه که ی بیت،
وهلی گهر رقت لی بووه ...
با ته نهها له بهر
رهوشت و ههلو یست و گوشتار و رهفتاره
ناپه سهنده کانی بیت ،
که شایسته به مهقامی مهزنی مرۆقبوونه که ی نین.

ئيراده:

ياني له قوولايي ناخه وهه ، هه رڪات پيوستڪات
به هه موو شه هه مهت و نه ترسانيكه وهه
بتواني بليي ... نا.

ئيراده:

ياني به گزدا چووني مه حاله کان.
ئيراده: ياني گه ر پيوستي ڪرد،
تواناي دهست و دل هه لگرتنت هه بيت
له خوشه ويستريني شتائيڪيش ..
كه ره گوريشاليان له دل و گيان و هوش و بير و
ههست و نهست و: ته واو خانه ڪاني بوون و پيڪهات و
هه قيقه تتدا چه قاندووه.

وهختی موماره سهی نازادیت ده که پیت و

له و پیناوه شدا ،

به رگه ی هه رچه شنه ده رد و نازار و رهنج و

قوربانیدانیک ده گریت ..

ئه وه مانای، هه ر خودی موماره سه کردنی نازادیت

نییه و بهس ...

به لکو بهمه، خه ریکه بوونی خوشت له کومه لگه ی

مروّقایه تیدا ده سه لمینی.

ټه گهر ریځای حه قیقیمان و وه زیځه ی راسته قینه مان
وه ک خو ی بناسین ..

ټه واهه رگیز ناپه رژیینه سهر ټه و شتانه ی

چه شنی ریگر دینه سهر ریځای

به ره و حه قچوون و که مالی مروّقبوونمان و

لایان لی ناکه یینه وه ...

چون ټه و دهمه به دل ده زانین

ټه وانه شتانیکن دوامان ده خه ن

له گه یشته مه نرلی سوکنا به خشی دل و گیان.

وه‌ختى نوێژ ده‌كه‌يت،

به‌تايبه‌ت له‌كاتى كرێووش بردنتا ...

به‌زمانى حال ده‌ته‌وى بلى:

هه‌موو ده‌م له‌به‌رامبه‌ر حه‌قيقه‌تدا ئاماده‌م

چۆك دا به‌ده‌م ..

ئهى بۆ

له‌كاتى تر و له‌شويى تر و به‌رامبه‌ر به‌شتى تر و

له‌ ژيان و له‌ په‌يوه‌نديه‌كانتا وه‌ها نيت ؟

لە خوشەويستىتا
تەنەت بۇ ئەوانەش كە پىيى نازانن،
درىغى مەكە.

وريا بن ، برى له كتيب
فريوى منال و نهوكانتان نهدهن ..
مه بهستم نووسهر و خاوهنى كتيبه كانه ...
يانى بير و هوڭش و ئايدىا و تيروانىنيان ،
بو مروۇق و ژيان .

مروۇقى مەزن:

چاۋەرۋان ناكات

ئەۋانى تر دەر كەون و ھاۋكارى بىكەن ..

بەلكو ...

ئەو خۇي ھەمىشە دەسپىشخەرى ھاۋكارىيە

بۇ دەۋرۈبەرى خۇي.

به‌دنیاییه‌وه‌ زوو یان دره‌نگ، شتی‌ک یان که‌سی‌ک

ناخ و دل و گیانت داگیر ده‌کات ..

واته‌ خه‌یال و کات و ته‌واوی هه‌سته‌کانت

ده‌خاته‌ ژێر کۆنترۆلی خۆیه‌وه‌ ...

دواجار (ئه‌و) ده‌بی‌ته‌ پادشا و مه‌لیک و

به‌ری‌وه‌به‌ری گشتیی

ناخی تو، هزری تو، هو‌ش و بیر و

گوفتار و ره‌فتاری تو ..

ده‌ی ... ئیتر خۆت بی‌شکنه‌ و ئه‌و داگیر کار و

ئه‌و پادشا و به‌ری‌وه‌به‌ره‌ی ناخ و دل و گیانت بناسه‌ و

بزانه‌ شایسته‌یی ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ جله‌وی وجودت

بگری‌ته‌ده‌ست و

چۆنی بویت وه‌ها ئاراسته‌ت بکات !؟

هه‌رچی زووه، قاره‌مانانه‌ی هه‌کیمانه
رووبه‌رووی کێشه‌ و ده‌رد و گه‌رفته‌کانته‌ بیه‌وه ...
ئه‌وه‌ی بنه‌ریان ده‌کات:
رووبه‌رووبوونه‌وه‌ و ده‌ست و دل بو‌ بردن و هه‌نگاو
هه‌ڵینه‌ به‌یان،
نه‌ک به‌ته‌نیا به‌یڕه‌که‌ردنه‌وه‌ و خه‌یالمه‌سه‌تبوون پێیان و
خه‌م و خه‌فه‌ت خواردن لێیان و
تێپه‌راندنی کات و سات به‌سه‌ریاندا.

بۆيه زۆرينه‌ى بوونه‌وه‌ران
له‌نه‌قصه‌وه‌ به‌ره‌و كه‌مال له‌ جووله‌ دان ..
تا باوه‌رى مرۆڤ بيه‌ته‌ سه‌ر ئه‌وه‌ى
كه‌ هه‌م گوڤانى ره‌گوريشاليى مومكينه‌،
هه‌م خودى گوڤانه‌كه‌ش
به‌ پله‌به‌ندى و ورده‌ ورده‌ى ده‌گاته‌ ئامانج.

درۆ ههه ئهوه نیه

ناراستیهك بچرپینی به گوێی بهرامبهه كه تدا ..

بهلكو ستایش و پیاوهلدانیكت دهباره بگوتریت

كه له حهقیقه تدا بوونی نه بێت و،

له بهرامبهردا ههلوێستێكت نه بێت و بیدهنگی

دهباره بنوینیت،

ئهوا ههه درۆیه و

له جیاتى زمان، به بیدهنگییت درۆكهت كردووه.

مروۇقى بچووك:

ھەر خەلك نا ..

ھەر دۆست نا ..

تەنانەت خۇشى خۇشناوئيت ...

وھلى مروۇقى مەزن:

ھەر خەلك نا .. ھەر دۆست و بېگانه نا ..

تەنانەت رقى لە نەيارەكانىشى نايىتەوہ.

کاتې به نرځې خوټ:

به خهم له رابردوو .. به خه يال له ټاينده ټيپه ر مه که ..
له ټيستات دا:

دارای ټيمان و ټيراده به ... به ټوميد و ټه ويندار به

... دلپه يوه ست به ... په يوه ندي سازگار به ...

هوشم هند و بير روښن به ... د هرو ونبالا به ...

که سايه ټي پته و به ... ټاشته وای مروّځ و ټه وای

بوونه وهر به ... هيمن و هيمني به خش به ...

راستکار و راستي په خش به ...

قاره مان به ... قوربانيد هرو ټيکو شه ر به ...

رزگار کار به .

ته گهر چی تهو گاله گال و غه لبه غه لبه ی
له وجود بهر ز ده بیته وه
به هو ی شهر و نازاوه و کیچه لی مروّځه وه یه،
به لام دلیام تهو روژه ی مروّځ
له مالی خه لیکهت بچینه دهر ی ..
یه کپارچم وه حشبهت و غور بهت
سیمای بوونه وهر داده پوښی.

ئەو شتانهی

بەھۆی راستییەوه لەدەستیان دەدەیت ..

لە مرۆڤبونت ھەلناوھرن ..

ئەو شتانهش

کە بەھۆی ناراستییەوه بەدەستیان دەھێنیت ..

کەسایەتیت سەنگین ناکەن ،

ھیچ رەوشت و خەسلەتێک

ئەوھندەي راستی ،

تۆ لەدای خەڵکی نزیك و گەورە ناکات.

تو كه مروقي،

يانى كه موكورى له كهسايه تيتا بوونى دهبيت و،

ههله له ژياننا دووباره و چەند باره دهبيت هه ..

جا ئه و كهسهى رينمايى بيژ و هاوكاره بو

كه مكر دئه وهى ههله كانت ...

هه نديجار له خوت دلسوز تره بوخوت ..

قه درزانيى بكه و،

لانى كه م ريگر مهبه له بهردهم ههول و هي ممه ته كاني.

ورياهه دلى هيچ مروّقيك نه شكينيت ..
رهنگه زرینگانه وه و دهنگو صه دای
ئهو شكاني دله،
گوپچكه ی هه موو بوونه وه ر بهه ژینى.

به‌خته‌وه‌رى له كه‌سانى تر هه‌ست پى بکه ..

به‌لام هه‌رگيز

كه‌سانى تر به‌سه‌رچاوه‌ى به‌خته‌وه‌ريت مه‌زانه ...

دلت به ژيان خوش كه ..

به‌لام هه‌رگيز

دلت به ژيان مه‌سپيره ...

رېنمايى دوسته‌كانت بکه ..

به‌لام هه‌رگيز

ناچار به جيبه‌جيكردنى رېنماييه‌كانيان مه‌كه.

گول: بون و بهرامه خوشهكه
له تهواو خانه كانى بوون و پيكهاتييه تى ...
تا بچووكترين بهش له وجوديا مابيت بهخششى خو
له بون و بهرامه خوش ده بهخشيت ..
توش چهشنى گول ..
خهسلهت و رهوشته درهخشانه كانى چهشنى:
خوشهويستى و صدق وصفهفا و سينه صافى و ،
هيممهت بهرزى و ههلويست و هاوكارى و ليبوردهي و
هيمنى و ناشنايى و ناشتهوايى، تيكهله به كهسايه تى و
تهواو پيكهاتى مروقبوونت بكه .

ئاگایی.. به‌سه‌رمایه‌ی راسته‌قینه‌ی ژیان و وجودت بزانه،
مرۆقبوون یانی:

هه‌سکردن به‌تیپه‌رینی کات و ته‌مه‌ن به‌وشارییه‌وه ..
به‌چه‌شنیک که‌ بتوانی هه‌رشتییک به‌هوی تیايدا ئه‌نجامی
بده‌یت، ئیتر به‌ ویست و نه‌خشه‌ی دل و دیدگی خۆت
ئه‌نجامی بده‌یت،

تا زۆر تر له‌ سنووری ئه‌م رسته‌یه‌دا بخولییته‌وه
(من کیم و ده‌بی چیکه‌م ؟)

زۆرتر له‌ناو چرکه‌ساته‌کانی زیندوویی راسته‌قینه‌دا
ده‌ژیت و ده‌میینه‌وه.

بى هيز:

ئهو كه سه نيبه

كه مافى خوى پى دهسته بهر ناكريته وه.

يان له شهه له گهل ئهوانى تر دا ده دوريت ..

بهلكو بى هيز ئهو مروقه يه:

كه خوو و خهسلهت و رهوشتيكى ناشيرين و

ناپهسه نده و زيانبه خشى ههيه و.

ناتوانى يان نايهوى بنبرى بكات و بيسرپته وه

له ناخ و له ژيانيدا.

تينويتى راسته قينه

بريتى نيه له وشك بوونى قورگ و

نه بوونى ئاو بوتهر بوونه وهى دهماره كانى لاشه ي مرؤف..

بهلكو بريتيه له وشكبوونى دل و

دهسنه كه وتنى كانياوى حهقيقهت و مهعنا

بو سوكنايى گيان و بو سهوزايى ژيان.

هه‌ژارى فيكرى

برىتى نىيه له‌نه‌بوونى زانست و زانىارى
ده‌بارهى خدا و ژين و دين به‌گشتى و،
مروّڤ و په‌يوه‌ندىيه‌كانى به‌تاييه‌تى..
به‌لكو برىتييه له‌هه‌بوونى هه‌موو ئه‌و شتانه و،
هه‌ماهه‌نگ نه‌بوونى ناخ و كرده‌وهى و
ره‌نگنه‌دانه‌وهى هوش و بىرى له‌ژين و له‌واقىعى
روژانه‌يدا.

هه ژاری:

ئوه نیه نان و ئاو له مالتا نه ییت و

پاره و پوولیک نه ییت پیوستیه کانتی

پی دهسته بهر بکهیت ..

به لکو ئه وهیه:

هه موو ئه وانته هه ییت،

که چی نه به خۆت لیان به هه مه ند بیت و

نه ده ست و دلشیت بچیت تا گیان و ژیا نی

پیوسته ندانی پی خوش بکهیت.

هۆش و بیرم،

پاریزگاریم لیده‌که‌ن تا سته‌مم لی نه‌کریت .. و

دل و وێژدانیشم ،

پاریزگاریم لیده‌که‌ن تا سته‌مم نه‌که‌م.

ههچ نه به خشيت،

باشتره له وهی

به خشيت و ..

منهت كه هيت به سه ر ئه و كه سه ی

پیت به خشیوه.

غەریب کەسیکە:

بەلانی کەم یاده‌وه‌ری نییه‌، لەدلی کەسیکا،

یان بەلانی کەم

کەسیک نەبۆتە یاده‌وه‌ری

لەناخی ئەو دا.

به گوفتار و. به رففتار و،
به ههلوپسته جوان و دروسته کانت
به به يادهوهري شیرين و سهنگين و کاریگهر
له ژيانى ههمووان ..
تا ههركات رویشیت
به زیندوویى بمینیتهوه،
له دلی یار و نه یاران دا.

هه‌ر شتێک

رێز و ره‌وشت و شکۆمه‌ندی مرۆڤ له‌که‌دار بکات و،

پێکهات و که‌سایه‌تی بخاته‌ مه‌ترسییه‌وه ..

ئه‌وا دوژمنییکی سه‌رسه‌خته و له‌ناو بردنی مرۆڤی

کردووته ئامانج ..

بۆیه ئه‌رکی سه‌رشانی هه‌ر یه‌کێکمانه‌،

به‌هه‌رچی هێز و توانای ماددی و مه‌عنه‌و ییمانه

رووبه‌رووی بینه‌وه.

ئيمان:

لە مرۆڤ و لەزەوى و لەھەرچى بوونەوەر و

لەھەرچى شتە دايبىراندم و

دلىپەيوەستى ئاسمانى کردم ...

يانى رزگارى کردم.

لەكۆيلەيى

ھەرچى كەس و ھەرچى شتە.

هه‌موو دهم

ئاماده‌ی ده‌ست و دل به‌ردان

له‌به‌شیک له‌ مافه‌ ماددی و مه‌عنه‌وییه‌کانته به ...

به‌مه تێتر

ههم مه‌حبووبی نیو کۆمه‌لگا ده‌بیت و،

ههم که‌متر خه‌لکت لی ده‌ره‌نجی و،

ههم دل و گیان و ژیا‌نیشته سازگار و

سه‌لامه‌ت ده‌بیت.

دله:

بهريوه بهري گشتيي ..

تهواوي فهرمان بهراني

دائيره ي وجوودي مروّۃ.

بە ھەموو ھىزىت لايەنگىرى ئەو بە
كە ھەق بۇ خاوەنەكەى بگەریتەوہ ..
بەلام زووتر:
خۆت ھەقەرەو و، ھەقناس بەو
بشیناسینە.

دووباره و چەند باره بوونه وهی ههله
خوویکی ئاساییه و،
خهسله تیکی هاوبه شه له نیوان مروّڦه کان و
پیی ده ناسرینه وه ..
وهلی ههلهی دووباره و چەند باره بووه وه
رهوشتیکی ناپه سه نده و ..
مروّڦ: ههم له سه ر ئیرادهی ده كه ویت،
ههم كه سایه تی لاواز و ناشیرین ده کات.

نه ههر رازی مه به به سته م ..
به لكو به هه موو هیز و تواناشت رووبه رووی به وه ...
باشترین رووبه روو بوونه وهش،
سته م نه کردنی خوته له نزیك و دوور،
له خزم و بیگانه ت،
یانی ده بی زووتر سته م له ناخی خو تا
له ره گ و ریشه هه لکه نی ..
تا ئه وه نه که یت له ناوه وه تا،
ناتوانی له ده ره وه رووبه رووی سته م ببیته وه .

هه موو دهه
خه ريڪي هيمن ڪرڏنه وه و ٿارام ڪرڏني
ناخ و دل و ڪيانٽ به،
چون: گوڦتار و ره ڦتار و هه لويسته ڪانت
هه لقولاوي ناخن ..
چون بيت له ناوه وه
وه ها ده بيت له ده ره وه.

ده بې هميشه ئازا و ئازاد بيت ..
ئازا: يانې بې باک له ههر چي و بې نياز له ههر کي،
پياده ي بير و باوه رت بکه يت ...
ئازاديش: يانې هيچ کوټ و به ند و زنجير يکي
ئاره زوو يا ترس يا خشل و زيو و فريو
نه توانن هوش و بير و قاچ و ده ست و دم و
ديده و دلټ گير به ند بکه ن و
په کي په يمان و په يوه ندی و په يامداريت بخن.
له گهل مروّځ و سروشت و ته وای بوونه وهراندا.

مه حه بيه ت:

چه شنی ټاویکی سازگار ...

دهرژيته نیو هه موو خانه کانی بوونی مروّځ و

سهرتاپای بوونی تینووشکینی سوکنایی ده کات ..

ټومید:

ټهو بارانه به پیټ و فهریه ..

که سارای وشک و برینگی مه حال

ده کاته سه وزه لانی ژین.

گوماني خراب:

وه ڪ ٿو بهرده تيڙ و خوشرويه وايه

ڪه به توندي دهيا ويڙيه گومي ڪي مهنگه وه ...

به بهرده وام

بازنه و چهماوهي گهوره و گهوره تري

نا جيگير و ناحه قيقى دروست ده ڪات ...

لهناخ و دل و گيان و ڙيانتدا.

هه رچی مه خلووقه له حهقیقه تیا

که مال و جه مال نومایان بووه ..

وهلی:

هیچ کامیان به چه شنی مرۆڤ

حهقیقه ت تیایدا نه دره وشاوه تهوه.

که دهزانم مرۆڤ هینده مهزنه و
سهروهه ری بوونهوه رانه و
مهقصوو دی وجووده ..
ئیدی له من گهرین..
که ناتوانم رقی ئه و له بهر ههر هوکاریک،
له دل بگرم.

بە تەنھا بەس نىيە

ۋەزىفەى كارمان بۇ بژيوى ژيان بزائين ...

ناسىنى ۋەزىفەى مروۇقبوونمان

لە نىو ئەم ژين و بوونەۋەرەدا ..

گرنىگر لە ھەرشىتىكە.

له‌سه‌ر نه‌وت و، زێر و زیو و شتی تر نا ..
ده‌بوو شه‌ری گه‌وره‌ی جیهانیی و مرۆڤایه‌تی
له‌سه‌ر (کات) بووایه ...
چون شتیکی گرانبه‌هاتر له‌ کات ..
له‌ژینی مرۆڤ و ، له‌م بوونه‌وه‌رده‌دا وجوودی نییه‌.

مەھەببەت لەتوانايدايە

بە مەھال بلىت:

بارگە و بنەت بېيچەوھ ..

ئىدى شوينىكت

بۇ مانەوھ لەدلى مروۇقدا نەماوھ.

شانازی بهو كه سانهوه بكه

كه دليانت گوري و ،

خستته سهر راسته شهقامي حهقيقهت ...

نهوهك ئهوانهي لهسهر حهقيقهت ،

دهمكوتت كردن.

بهس نييه له تووه زيان به كهس نه گات ..
بهلكو ده بى:
بيته ئه و بهر بهسته پولا يينهش
كه (ئازار و زيان) نه توانى وها به ئاسانى
له نيوان مروّفه كاندا
هاموشو بكات.

هه ر شتيك

كه له بهر زاييه وه بهرمان ده كه وييت ئازارمان ده دات ..

ته نها باران نه بييت ..

نه ك هه ر ئازارمان نادات،

به كو دل و گيانيشمان پر ده كات

له ئارامي و

له ئوميد و ئه وين.

مرۆڤ به‌جه‌سته و رووخسار و
به‌ شیوه و رووکەش مه‌ناسه ...
به‌ دل،
هم به‌ بیر و هۆشی پیناسه‌ی که.

زهمهن: هه رچه ند ماشينه كه ي تيز و خيرا

لي بخوريت.

شوین: له ههركوي ئهم زهمينه ويرانه دا

نيشته جيت كا.

بي باک به ، له وان و له هه رچي و له هه ركي ...

مادام چاوانيکت ساغن بو بينين و

گوچکەت سازن بو بيستن و

هوشیكي پر جوشت ههيه بو بير کردنه وهو

دليكي گه رموگه شيشت له سينهيه

بو ئه ويندار بوون.

ئەگەرچى

لە خوڭىن و گۆشت و لە ئەسەبا

وەك ھىچى تۆ نىيم ..

بەلام ھەركات پىويست بىكات

وەك ھەموو كەسى خوت رەفتارم دەيىنيت ...

ھاورى

ئەویندار بوون:

یانی توانه وه له حهقیقهت دا ..

یانی ته جه لای حهقیقهت له دل دا ..

یانی بوون به خودی حهقیقهت.

مرۆڤی مه زن

هه لچوونی نه یاره کانی نایشله ژینی و

تووشی په رچه کرداری ناشایسته ی ناکات ..

به لکو ئه و به رده وام

بیر له : هوکاری هه لچوونه کان و

به نه یار بوونی به رامبه ره کانی ده کاته وه .

ئەو رېگايەي بەباوەرەو دەيگريت،
خواريش بېت ھەر راستە ...
كەچى ئەو وتەيەي بەقەناعەتەو نايكەيت،
راستيش بېت ھەر ھەلەپە.

پاداشت و قہرہ بووی تو
با ثہوہ بیت:
ہاوریکانت بہ بہختہوہری بیینیت.

راست به ... مافپاریز به ...
دادپه‌روه‌ر به ... وێژدان زیندوو به ..
ئێتر له‌ هه‌ر وه‌زێغه‌یه‌ك ده‌بیت ، بیه و
خه‌م و ترسم نابێ لێت،
ئه‌ی مرۆڤ.

نه به‌کوژاند نه‌وه‌ی چراکان
شه‌و دادیّت و ..
نه به‌هه‌لکردنی مۆمه‌کانیش
رۆژ هه‌لدی.

ئه‌گهر ئاده‌میزاد

به‌و چه‌شنه زینده‌گیی نه‌کات که مهرجی مروّقبوونه ...

ئیتتر ویزدان و ریز و ره‌وشت و شکومه‌ندی و

ماف و ته‌واوی به‌ها بالاکان پیشیل ده‌بن و.

هه‌موو بوونه‌هر ده‌که‌وێته به‌ر هه‌ره‌شه‌و مه‌ترسی

له‌ناوچوونه‌وه ...

ئه‌و ده‌مه‌ش: ئه‌وه‌ی له‌هه‌مووان زیاتر و زوو‌تر

زیانمه‌ند ده‌بیته،

خودی مروّقه‌ خویه‌تی.

له و تهى ده بينم ..
هەر جهنگاوه ره
خوينى ئالى لى ده رژيت ...
هەر سهركرده يه
چاوى كالى به كل ده رژيت.

قازانجی راستگوویی لەوەیدایە ..
وات لێدەکات هیچ کات شتی ناشایستە نەکەیت.
تا ناچار نەبیت
بەهانه و پاکنەوی ناراستی بۆ بهێنیتەوه.

ميرۆوى تۆ،

بۆ نهوى دواى تۆ،

ئەوانەن كه له ئەمرۆتدا دەيانكهيت ...

ئيتىر بزانە

چى دەكهيت.

به هاري راسته قينه ي مروّف :
هاتن و دهركه وتني گول و گولزار نيبه ...
بهلكو -
سوكنايي دل و گيان و
بهديياتني ئاواته راسته قينه كانيبه تي.

ههركات توانيت

به سهنگيني دل و گيان و،

به راست و روشنيي بير و هوش و،

به بهرزي ريز و رهوشنت،

شيرينتر و خوشهويستر بيت لهپاره و سامان

له دلي خهلكي ..

ئهوه بزانه: كاريكت كردوو به هه موو كهس ناكري و

به ئاكام و پله و پايه يهك گه يشتووي .

تهواوي دهوله مه ند و دهسه لاتدار و پادشاکان

به دريژايي ميژوو،

ههوليان بوي داوه و پيي نه گه يشتوون.

وه خنتى ستايشى خوٲ

له زارى خه لكانى تره وه بيست

په نجه كانت بخه ناو گوٲچه كانت و ... مه وهسته ..

وهلى:

كه گوٲبيستى كه مو كورٲيه كانت بووى

دل و گيان و ته واوى ههست و هوشتيان بو راديره ..

چون چاك كردنى نه وانه .. كه سايه تيت پته و

دهرو و ندروستت ده كه ن.

له جیاتی ئه‌وه‌ی

بیر له گۆرینی که‌سه‌کان و کورسییه‌کان بکه‌نه‌وه ..

باشتر وایه:

بیر له گۆرینی

ناخ و دل و ... بیر و هوشی

مروّقه‌کان بکه‌نه‌وه.

ھەرچى لە تواناتە بىخە گەر
بۇ لەناو بردنى دوزمنەكەت ..
وہلى بەكوشتن و
تېك و پېك شكاندى كەسايەتى نا ...
بەلكو بەگورىنى: بە دوست.

له مناليمه وه تا ئيستا ..
هه رچي هه مبووييت
يان ليم كه وتوو، يان ليان ستاندووم ...
ته نها نازادي و ئوميد نه ييت،
له مناليمه وه تا ئيستا
نه ليم كه وتوو و
نه هيشتوو شمه كهس ليم بستييت.

هه تا دركى جه فاتان

زياتر و قوولتر بچيٽه دل و دهر وونم و

ٺازارى به ئيشتر بگه په نيٽه گيان و ژيانم ..

من زياتر و زورتر دلارام و خوگر دهم و .

باوهرم سوورتر ده نيٽ له سهر په يامى مروڦدوستيم و

ئينتيمام بو ناتوندوتيزي دووپات تر ده نيٽه وه.

جیاوازی

که‌سیکی که‌شیین له‌گه‌ل که‌سیکی ره‌شیین ..

ته‌نیا:

هیوا و هیممه‌ته‌.

جاران مروۇق

گوفتارى بەس بوو بوۋ متمانە پيكرىنى ..

ئەمىستا دەبى

رەفتارى لە رەھن دايت.

ئەگەر ھاتى بۇ دىدەنىم ..
لەگەل خۆت ھەر مەحەببەت يىنە و
چىتر ... نا.

هه‌رگیز

مه‌ره‌مه‌ی خه‌م ،

مه‌ده له برینی کێشه و گرفت و ده‌ردیسه‌ریی و

ئامانجه به‌دینه‌هاتوه‌كانت ..

چون نه هه‌ر ساریژیان ناکات،

به‌لكو ئازاریشیان كه‌م ناكاته‌وه .

هرچی دهیبینی

لهم زهوی و ژيانه دا بهرهم و دهستره نجی مروّفه و

زادهی دل و هوّش و بیریه تی ... و

لهو پیناوه شدا گهنجیتی پیر کردو، پشتی چه مانده وهو،

قژی سپی کرد بوّی ..

که واته مروّف ماندووترین بوونه وهری سهر ئهم گوّی

زه مینه یه و، له دیده و دلی هاوړ گه زی خویشی

بی بهش ترین مه خلوقه له ماف و ریژ.

تۆ ههركات و لهههركوی
بهختهوهریت دهسکهوت،
ئهوه ئیتر هیوای منه بهدیاتوو ...
منیش ههركات و لهههركوی ئازادییم دهسکهوت،
ئیت لهوی بهیداخی دهولهتی مرۆقبوون ههڵدهکهم و
ههردووکت پیکهوه ،
هاوولاتی ئهو نیشتمان هه شکۆمهنده دهبین.

مادام مروّځ

توانای تیرامان و، بیرکړنه وه، به دلگوږتنی هه یه ..

نیدی هه موو دهم

که شینم به گورانی خیرمه ندانه ی.

ژيانىت به‌و چه‌شنه‌ى هه‌يه‌ خو‌شبو‌يىت و
زىنده‌گى ئاره‌زوومه‌ندانه‌ى تىادا بکه‌ ..
نه‌ک به‌و جو‌ره‌ى
که‌ له‌خه‌ياڵتا نه‌خشه‌ و وي‌نه‌ت بو‌ى کيشاوه‌.

ژيانته خوښ بووئیت ..

دوستانیه ته مرؤف به گه وره بزانه ..

ئاوه دانکردنه وهی زه وهی به ئه رکی سه رشانت قبوولکه ..

تیکه لېوون به سروشت و گوړینه وهی راز و نیاز و

خزمه ته یی به رامبه ری ئه و:

به ناسنامه ی مرؤقبوونت هه ژمار بکه ..

تیتړ ئه وانهن هوکاري به خته وهی راسته قینه و

هه می شه ییت.

هېچ كات بۇ دیداری ئەوانە مەرۆ،
كە شتانیكى ناشایسته یان دەربارەى تۆ
گوتووه یان کردووه و ..
لە ئیستادا: توانای رووبەرۆو بوونهوهو
سەیری رووخساری تۆیان نییه ،
نەبا بەهۆی بینینی تۆوه لەوه زیاتر نەرۆی چالی
شەرمەزاریى بین ..
ئەوه ییّت با: مەزەهەبى تۆ.

مه زني مروڻه کان

له قه درزاني دوستايه تي و. . پراستني نه پيڻيه کان دا ..

نه و کاته به ديار ده كه وټ

كه په يوه ندييه کاني نيوانيان به شيوازيکي

ناته ندروست و نه خوازراو.

روو له پووکانه وه و پچران و رووبه روو بوونه وهی

توند و تيز ده کات.

وهختی

به دیده و دلی مرۆڤه مهزنه کانهوه:

(تهوانه‌ی چه‌شنی خۆری دره‌خشانن

بو شه‌وی تاریکی وجوود)

ده‌روانمه ژیان،

له‌ناخی خۆمه‌وه ده‌لیم:

هه‌یشتا دنیا خیری تیا ماوه و،

شایسته به‌وه‌یه به‌رده‌وام بێت.

مه‌حه‌به‌ت:

له‌توانايدايه‌ هه‌موو بیره‌ جياوازه‌کان

له‌گه‌ل یه‌ک کۆ بکاته‌وه‌ ..

وه‌لی مه‌رج نییه‌ بیره‌ جياوازه‌کان،

پێیان بکریّت

مه‌حه‌به‌ت له‌نیۆ خۆياندا به‌ریا بکه‌ن.

ئهوانه‌ی ده‌توانن بی چاوه‌روانی پاداشت،
چاکه له‌گه‌ل خه‌لکی بکه‌ن و
هه‌ول بو رزگاری و خوشگوزهرانی و
دلخوشکردنیان بده‌ن ..
مروژانیکی گه‌وره‌ن و
شایسته به‌وه‌ن بینه قوتابخانه:
بو بالابوونی ناخ و پته‌و بوونی که‌سایه‌تی و،
پیشه‌نگبوونی راسته‌قینه.

خيزان

له هاوسه ره كانيان ..

مه چه بيه تيان گه ره كه ...

نه

مه عريفه ت.

هەر يەكەمان
بە زیندەگیمان .. یاداشتنامەو چیرۆکی ژيانی خۆمان
دەنووسینەوہ
هەندیکمان حیکایەتخوانی خوینتال و
هەندیکیشمان:
خوینشیرینین.

ئەو تەقەيەي دوو دەستی نەرمی مەحەببەت
دەیدات لەدەرگای دل و گیان ..
نەکرانەوی بو ئییه ...
ئەگەر مەحەببەت لە دەرگای دڵمانی نەدا ..
ئەو کەمتەرخەمی و بی توانایی ئەو ئییه ،
بەلکو ئیمەین دەرگای دڵمان گۆریو بە دیوار ...
ئازیزترین میوان ..
مەحەببەتە بو مالی دلتان.

مه ڇه بيهت:

ٿه و موصليحه ڇه ڪيم و ميهره بانهيه ..

ڪه مروڻ

به ڇوي و، سروشٽ و، ته واري بوونه وهر،

ٺاشت ده ڪاته وه ...

ڇوشويستني هاوريڪانم ..

له پيشه وهي هاوڪاري ڪردنيانه ... لام .

(منم کیشه .. نه کٔ ئەوانی تر)
ته‌ها: یمانتوانیبوایه باوهر بهم رسته‌یه بیین،
ئیتەر رزگارمان ده‌بوو.

بى نازان و، مه حروومان له مه حه بيهت
له هه موو كهس نه خوشتر و پهريشانتر ..
وهلى كهس هه ستیان پى ناکا و ...
كهس هاوار و حيرمانى روحيان
نابىستى و نابىنى.

وه ختي يه كيک کيشه يه کی خوښت دښته لا،
به وپه ری دلسوژی و گهرموگه شی و
پلان و گرنګی و بایه خپیدانه وه به دل و دهمیه وه بچو ..
رهنگه تو بو تهو: دواهمین نومید و په ناګه بیت و
به هاناوه چوون و ریګه چاره ی تو
بیته مایه ی دووباره هاتنه وه ناو ژباڼی تهو مروّقه و
جاریکی تر ده سترګه وه به چاندنی تووی هیواکانی
له کیلګه و زهوی دهر وونیدا.

دونيا:

له تيبه ريني شه مه نده فهر يك ده چيت ..

كه له هيچ كام له ويستگه كان ناوه ستيت

تا

سه رنشينى بين.

ئيمان:

نیشتنەوہی بالندہی بالشہ کہ تی دەروونہ ..

لە ھیلانہی دلارامی دا.

مرۆڤ :

بوونه وهريكى به بهخته ..

بهلام

هه رچه ند بلي سهخته.

ژيان:

بۇ مروۇقى رەشبىن و بى ئىرادە ..

وەك ئەو قوتابىيە تەمبەلە وايە

كە ھەز بەچارەى مەكتەب و كىتپ و مامۇستا ناكات.

ئه‌وه‌ی

له‌م بوونه‌وه‌ره‌دا، له‌هه‌موو شت به‌نرختره: مروّقه ..

که‌چی ئه‌وه‌ی

له‌م سه‌ر زه‌وی یه‌دا،

له‌هه‌موو شت بی‌ناز تر و بی‌بایه‌خ تر

سه‌یری ده‌کریت ...

به‌داخه‌وه ... مروّقه.

به‌دوای به‌خته‌وه‌ریدا ده‌گه‌رییت!^{۱۹}

دوور مهر و ... ہر لہ مالہ کہی خوت،

نزيڪتر ... ھەر لھدلی خوٽ ...

بریارده که زیانت بو مروؤ و هیج هیج

.. بوونه وهریک نه بیت

تہنانت دار و بہرہ و گزو گیا و ئارہل و

بالنده کانیٹش

نَیتر بهمه: پاریزراو، هم بهخته وهریش ده بیت

ئەو ۋەيىت با: مەزھەبى تو

ئه‌گه‌ر نه‌شتوانم هاوکاریتان بکه‌م،

لانی که‌م ده‌توانم :

خوشتانم بویت .

له سنووری خوټا ..

ههر كه سېك و له ههر كوی هه له یه کی كرد،

ئوباله كه ی بڅه ئه ستوی خوټ ...

كه بوچی نه تتوانیوه تا ئیستا،

به رهفتار یان به گوڤتارت ..

په یامی چاكسازى و مروڤپاریزی

بگه یه نیته گویچكه و، هوش و بیر و،

دل و گیانی ئه و كه سه ...

ئه وه بیټ با: مه زهه بی تو .

هیچ شتیکت له هیچ کەسی داوا نەبیت،
هەموو شتیکت بو هەموو کەسی پی رەوا بیت،
تا گەیشتن بە نەویستنی (هیچ) له هیچ کەسی
زۆری دەوی،
تا بەخشینی (هەموو) بە هەموو کەسی
مەودایەک هەیه،
وا بژی که هیچت نەویت،
وابە، هەموو شتیان لیت بوویت ..
ئەوە بیت با: مەزھەبی تۆ .

ئىتەر نۇرەي شۇرشىكردىتتە،
شۇرشى ئاشنايى و ئاشتەوايى،
شۇرشى گىتوگۇ و تەبايى و لىئوردەيى و پىكەوۋە ژيان،
ئىتەر با لەجىياتى خوين،
خەندە لە لىئو و دل و گيان و
سەرتاپاي ژيانى مروۋ دابچورى ...
ئەوۋە يىت با: شۇرشى تۇ ...
ئەوۋە يىت با: مەزھەبى تۇ .

هەرچی هەول و ھیممەتتە بێخە گەر
بۆ بەختەوەر کردنی بەرامبەرە کانت،
کەمە کە ی ئەو ەیه:
بەیلە قسە ی دلی خویانت بو بکەن ..
زۆرجاران، ھەرتەنھا بە رێگەدان بە بەتالکردنی
ناخیان و دەربڕینی راز و نیازییان ..
گەورەترین خوشحالییان پی دە بەخشیت ،
ئەو ە بیّت با: مەزھەبی تو .

ھاتە لات ... تۆش بچۆرە لای،

نەھاتە لات ... تۆ بى شومار و بى بەرامبەر بچۆرە لای.

پەيوەندى لەگەل پچراندى ... تۆ وەك ئەو نا ..

ئىتر ھەر بچۆرە لای،

دەرى کردیت ... چارەيەكى تىرت نىيە

ھەمدىسان بچۆرەوہ لای،

خۇ گەر شەرى لەگەل کردیت ... ئىتر

پى لەجەرگى خۆت نى و،

ھەمدىسان و ھەمدىسانىش بچۆرەوہ لای ...

ئەوہ بىت با: مەزھەبى تۆ .

وه‌ختى يه‌كيك له‌جاري يه‌كه‌ميا ئازارت ده‌دات،
بيده‌نگى هه‌ليزيره‌ و قوول بىر له‌هوکاره‌كه‌ى بکه‌ره‌وه ...
وه‌ختى بى هيچ پاساوئى ته‌ندروست
له‌جاري دووه‌ميا ئازارت ده‌دات،
خهنده‌ بخته‌ سه‌رليوانت
که‌خاوه‌نى وه‌ها دليکى خوړاکرى بو نه‌نواندى
هه‌لوئىستى ناشايسته،
وه‌ختى ناجواميرانه له‌جاري سيبه‌ما ئازاردانت
ده‌کاته‌ خه‌سله‌تى شه‌رانگيزى خوى،
ئيتىر بيه‌يله فرميسک ريز بيه‌ستى له‌ ديدده‌ و دل و گيانت،
که‌ ئيتىر گوړينى ناخ و دل و گيانى که‌سيكى تىرى توند
سروشته‌ بووه‌ ئه‌رکى سه‌رشانى تو ...
ئه‌وه‌ بيه‌ت با: مه‌زه‌به‌ى تو .

كهوره بوونی منالیکت به پله بهندی و ورده وردهیی
به بهر چاوتنه وه .. قبوله،

فیربوونی پیت و وشه و رسته و ژماره کان و زانسته کانت
به ته دریج .. لای مروؤ قبوله، تیپه رینی وهرزه کان و گورانی
هاوین به به هار و زستان به پایزت هفته له دوای هفته ..
قبوله، گه شه و نه شونمای گژو گیاو نه مام و دره خته کانت
روژ له دوای روژ .. قبوله،

روشنبوونه وهی شه و گه یشتن به روژ و روونا کایت
سات له دوای سات .. قبوله،

که واته: گه شه و گورانی ناخ و دل و گیان و ژیانیش
به پله بهندی، له نه قصه وه به ره و که مال و
له شه ره وه به ره و خیر و .. له نه هامه تیپه وه به ره و بهختاری
و .. له کالغامیپه وه به ره و روشد قبوله که .

ئەو پەيامەى پېشكەشى كۆمەلگای دەكەيت .. با
گەرموگەش، چارەساز، ھەم تازە بېت ...
ھەر رووكەش نا، مەعنا و مەغزا و ناوەرۆكېش ..
خۆشت نموونەى كردارەكىى بە بۆ پەيامەكانت ..
يانى دەنگ و رەنگيان دايتتەو ھە ژياننا،
دلسۆزبېشت لەلوتكە بېت بۆ گەياندىنى پەيامەكانت و
ھەول و ھېممەتت بۆ گۆرىنى ناخەكان،
ھەموو ئەوانە ھۆكارن بۆ: بەنموونە بوونى خۆت و ...
دەرکەوتن و سەرکەوتنى پەيامەكانت و،
گۆرانى خېرمەندانەى دل و گيان و
ژيانى تاك و كۆمەلگا ...
ئەو ھە بېت با: مەزھەبى تۆ .

تۆ یهك جار ده ژیت و ته مه نیکی دیار یکر اویش
زینده گیی ده کهیت،

ئیتیر ئه و یهك جار ژیان و ته مه نه دیار یکر اوه
ههر بهشی ئه وه ده کات ئه زموونی خو ناسیی بکهیت..
کهواته چرای ئه وین و ژیان دۆستی بگره مشت و
به سه رنجه وه بپروانه دانه دانه ی ئه و شتانه ی
له بوونه وه ردا هه ن و
له ده ورو به رتا چه شنی کتیب بۆ رینما ییت کراونه ته وه ..
ئه وه بییت با: مه زه ه بی تۆ.

ٽه گهر هه مووان ڪوڪ بوون له سر ٽه وهي
ڪه مروڻي درنده شايسته به دوستايه تي نيه و،
سزا و .. پڇرائي پهيوه ندي چاره ي دهردي دلي ٽه وه،
تو به ته نها: گفتوگو به چاره سر بزانه ...
چون مروڻ ٽه و بوونه وه ره سه راسيمه يه
ڪه به وهي گفتوگو وه نه بيت،
به هيچ شتي ڪي تر ناگوريت.
ٽه وه بيت با .. مه زهه بي تو.

وھىتى يەككە ئازارت دەدات،

ئازار بچىڭزە ...

وھلى لەبەرخوت نا ..

بۇ دلى ئەو!

كە بۇچى گەشتوتتە ئەو ئاستەي

ئازاردانى دلى مروۇقى لا ئاسايى يىت!

ئەوھ يىت با: مەزھەبى تۇ .

بۇ گەشتن بە بەختەوهری و دلّارامیت،
هەر ههول و هیممهت و بریار ... نا ..
بەلکو:
رێگا و ئاراستهیهکی دروستیشیت
پیویسته .

به‌دهم ئاوه‌وه ... نا ..

چاكه‌ بكه‌ و

بيده به‌دهم ئاينده‌وه .

به ئاومیدی بلین :

که سیک مه یه ..

نایه وی سلاوی وهر کریته وه .

ٿيوه كه :

پهرڙينڪ .. قه لڳائڪ .. دهر گايه ڪتان نييه،

بو مالي دلتان ..

ٿيتر گلهي له به ليشاو هاتنه رڙووري خه مه مهن،

بو نيو خانه ي ژيان تان .

ئهو شتانه نا :

كه له تواناماندا نيه ئه نجاميان بدهين و

دهستيان بخهين ..

بهلكو: ههر تهنها ئهو شتانه بكهين

كه پيمان ده كریت و تا ئیستا نه مان كردوون،

ههر چه ند بلی:

ژیانمان ... هم دل و گیانمان،

باشتر و ئاسووده تر ده ییت .

چ ره‌نگی‌ک ... نا ..

گرنگ ئه‌وه‌یه: چ سه‌نگی‌کت هه‌یه ؟!

چ که‌سی‌کی ... نا ..

گرنگ ئه‌وه‌یه: چ که‌سایه‌تییه‌کت هه‌یه ؟!

چه‌ند ده‌ژی ... نا ..

گرنگ ئه‌وه‌یه: چۆن ده‌ژی ؟!

بە خەم بَلِّين ..

من: لە دَلَمَا

شۆيَنِيكَم بۆ هاتنە ژووری ئەو

بەتال نِييە.

ئەگەر نەشتوانی

پاریزگاری لەدلی خۆت بکه‌یت

بۆ نەشکان بە‌ده‌ست و دەم و تیر و توانجی خەلکی ..

ئەوا لانی کەم

پاریزگاری لەنەشکانی شووشەی دلی خەلکی بکه،

بە دەست و دەم و تیر و توانجی خۆت ..

کە ئەوه‌یان لەژێر ویست و دەسه‌لاتی خۆتایه .

هه ر كات بمهوى

له پاشه مله باسى يه كيک له دوستانم بکه م ...

به ناشيرينى ..

رهنگ بهروو خسارمه وه نامينى ...

چون ههست ده که م:

خهريکه خيانه تيکى گه وره له و که سه ده که م

که ئه و هيشتا ناوى منى

له ليسى هاورى و هاودلانى خوى هيشتوته وه .

دلى ئارام ... باشتيره له: دلى نىگه ران ..
دلى نىگه ران ... باشتيره له: دلى بى سوژ ..
دلى بى سوژ ... باشتيره له: دلى تاريك ..
دلى تاريك ... باشتيره له: دلى رهق ..
دلى رهق ... باشتيره له: دلى مردوو ..
دلى مردوو ... باشتيره له: دلى درنده .

چەشنى خۆر بە،
روشن .. هەم گەرم .. بو هەمووان ...
چەشنى حەقیقەت بە،
بى نیاز لە هەرچى .. بى باک لە هەر کى ...
چەشنى سىبەر بە،
فینک .. بو هەمووان .

بەيئەتە تاوانبارىش قىسەى خۇى بىكات،
نەۋەك عوزر و پاساۋىكى دىلرازىكەرى
بۇ ھەلە و تاوانەكەى ھەيىت.

بەيىلن مەحەببەت ..

قىسەى خۇى بىكات ..

چون كارىگەرترىن رىستە بۆسەر دل

ئەوۋە دەيكات.

هه موو ده رگايه ك
كليلى تايبه ت به خوئ ههيه ،
ته نها خوشه ويستى نه ييت ..
ئه و كليله يه
كه ده رگاي هه موو دله كان ده كاته وه .

متمانه

به پهيماني كه سيك مه كه،
كه كاته كاني ژياني .. ريك نه خستوو.

متمانه

به دلي كه سيك مه كه،
كه هيشتا به سهر زمانيدا زال نه يووه.

ټهوان: هز ده کهن گوډتاريان ..

پيشکه شي کومهلگا بکهن ...

من: ره ډتارم

ټهوان: جه سته يان ده دهنه بهر شنه با ..

من: ويژدانم ...

ټهوان: ده ست و چاويان ده شوڼ ..

من: هز ده کهم دل و گيانم ..

ټهوان: هز ده کهن روژانه ددانيان پاکړ که نه وه ..

من: زمانم.

بڻ ڏاڳير ڪردن ڏهڻ تي مروڻ،
بردن مهڻو بهت ... لهڻ خوت
له بيز مهڻو.

گوڤى مه ندى وجوودت
به بهردى پرسيارىك بشله قينه و،
بلى: بوچى ليرهم ؟
پينووسى به پرسياريتى بگره مشت و،
له سهر تهخته ي هوښ و بير و خيال و دل و گيان
بنووسه: ده بى چى بكه م ؟
شهوى تاريكى زينده گى
به چراى په يام و پيشه نكي روښكه وه و
بفه رموو: ئه ي مروّڦ من ليرهم .

باو كيكى حه‌كيم وه‌ها ئاموژگارى ده‌كرد،
كورى شيرينم: بو سه‌ير نه‌كردنى نامه‌خرهم
داوا مه‌كه ئافره‌تان خويان داپوشن و نينه بازاره‌كان.
يان خۆت له‌مال گيربه‌ند و گوشه‌نشين بكه‌يت،
ئه‌صلى كيشه‌كه له‌ناخى خۆته ...
چاره‌سه‌رى ده‌روون و ديدگا و چاوانى خۆت بكه‌ و
ئيتر له‌ هه‌ر كوى ده‌بيت ... بيه .

به ويقاره وه
ههنگاي سهنگيني ره وشت
به ره و قه لاي
چه شني پو لاي مروڻ قبولنت،
هه لگره.

لېبوردەیی:

يانى دواى ئهوهى مافى ماددى و مهعنهويت

پيشيل يان زهوت دهگرييت.

له بهرامبهردا، نهك ههر هيچ ههلوپستىكى

ناتهन्द्रوست نهگريته بهر و

رووبهروبوونهوهى ناشايسته نمايش نهكهيت.

بهلكو له دهروونيشتا رق و كينه ههلهنگرييت و

هيچ پلان و پيلانيكيش بو تولهسهندنهوه له نهيارهكانت

... له ئايندهدا،

لههوش و بىرتا نهخشهكيش نهكهيت.

شمشیر:

دهتوانی تهنه‌ها جهسته داگیر بکات،

وهلی وشه:

له‌توانا‌یدایه دل و گیان و

عه‌رش و قورشی مرۆڤ بخاته ژیر رکیفی خویه‌وه،

بی ئه‌وه‌ی دلۆپیک خوین برژینیت.

ئه‌و دووانه‌ی مشتومر که‌وتۆته‌ نێوانیان و
هه‌ریه‌که‌یان به‌لگه‌ی خۆی نمایش ده‌کات ،
بۆ له‌سه‌ر حه‌ق بوون و
ده‌سته‌به‌ر کردنه‌وه‌ی مافی خۆی،
له‌بیریان چووه‌ که‌حەق به‌هه‌رلادا بکه‌وییت
هه‌ر زیانمه‌ندن
چون ئه‌وه‌ی پێشیل بووه‌، ئاسان ده‌سته‌به‌ر نا‌کریته‌وه‌
مافی ئه‌م یان ئه‌وی تریان نییه‌.
به‌لکو‌ صو‌لح و ته‌بایی و دو‌ستایه‌تی راسته‌قینه‌ی
نێوانیانه‌.

وه ختی مروڤیکی

هیمن و لیبورده و ناتوندو تیژ ده بینم ..

بهمن بیت ده ست و دلی ماچکه م و

به سه رسامی و شانازییه وه له خزمه تیا دابنیشم،

چون ده زانم:

چ مروڤیکی بالا و کاریگه ره و،

چ کوششیکی ره گوریشالیی له گهل دل و گیانی

خوی کردووه .

به‌ئێلن لیبۆرده‌یی،

چه‌شنی ئاوێکی سازگار

برژێته‌ ژێر نه‌مامه‌کانی بوونتانه‌وه‌ ...

تا هه‌میشه‌ میوه‌ی دل‌ارامیی

به‌ لقه‌کانی مرو‌قبوونتانه‌وه‌ شو‌رپێته‌وه‌ .

ئهو که سهی دواي دلزوير بوونيش ناماده نييه
نپيښه کانت ناشکرا بکات،

يان مروّځيکه: ده ست و دلي له هاورپه تييت
به رنه داوه و هيوای به گه رانه و هت ههيه،

يان که سيکه: خوشه ويستی راسته قينه ی بوټ ههيه
له ناخه وه ..

يان مروّځ دوستيکي د هروونبالايه و، به هيچ شيويه ک
حه ز به شکست و که موکوريت ناکات ...

له هه ر سي گریمانده، ئهو که سه مروّځيکي مه زنه و،
شايه نی ريز و خوشه ويستی و لده ستخو نه دانه.

مرۆڤی بچووک و رق له‌ دل،
هه‌میشه‌ تاوان و تۆمه‌تی گه‌وره‌ ده‌خاته‌ پال
نه‌یاره‌ کانی،
تا بتوانی: پاکتاوی بیر و ئه‌ندیشه‌ و ..
ته‌نانه‌ت ژیان و گیانیشیان بکات.

تال نا،

حهق: شیرینه.

دهشی

حهق بیت و، نه رمیش بیت.

دره‌ختی مه‌حه‌به‌ت ..
چوار وه‌رزه‌ گه‌لاکانی سه‌وزه‌ و،
به‌ هه‌میشه‌ش:
میوه‌ی گوێرایه‌لی ده‌گریت.

هاورپی خراپ،

وه‌ك‌ ددانی كلۆری ژانبه‌خش وایه‌ ...

نه‌ ده‌هیلێ بجه‌ویت و،

نه‌ تام و چیژ له‌ خواردن و خواردنه‌وه‌ بکه‌یت ..

له‌ هیمنی و بیرکردنه‌وه‌ش هه‌ر مه‌پرسه‌،

چونکه‌ ناتبن.

مروڻ:

ئهي ماندو و ترين مه ڇلوو ڇ به دواي ڙيان و

خوشنودى!

ئهي بيئاگاترين بوونه وهر

له حهقيقهت و توانست و ئهرك و فهرمانى

مروڻوونى خوت!

قفل له دهست و قاچم بدهن قهینا.
له گویچه و چاو و زمانیشم هه‌روا ..
وه‌لی:
له بیر و بینشم
هه‌رگیز ... نا.

یه کێک

له چاکه کانی ئیمان به سه رمه وه ئه وه یه که :

ترس و

خه می

له دل نه هیشته ووم.

هميشه

نهو خه ونانه ي

دواي ئازارداني خه لك ده بينر ي،

ناخو ش و دل به راسانكه رن .

ئه‌و ئازاره‌ی

به‌ه‌وی هه‌یمنی و لیبورده‌ییمه‌وه‌ ده‌یچیژم .

لام شیرینتره‌

له‌و ده‌ستکه‌وته‌ی

به‌ه‌وی کیشه‌ و ناتهبایی و توندو تیژییه‌وه‌ .

به‌رچنگم ده‌که‌وێت .

جهسته نهخوش بيت.
باشتره لهوهی
بیر و بوچوون و بهرنامهت نهخوش بیت .

هەرچى دەبىت بىه،

بەلام پابەندى

ئەو رېنمايى و بەرنامەبە كەباوەرت پىي ھىناوہ ...

يانى :

رەفتارت ھەماھەنگى

ئەو ياسا و رېسا و خال و بەندانە بکە

كە لات پىروژن .

وهرن ههرچى زووه:

كار لهسهر زيندووراگرتنى شعور بهزات و ژيان و مروّڦ
 بكهين و بهههموودهم شكومهندى مروّڦ لهسهروى
 ههرچهشنهشتىكى ترهوه دابنين. چون مروّڦ مهخلووقىكى
 تابلى گرتگ و كارىگر و شكومهنده و، دهى ئه
 سهنگينيهى هميشه بهپاريزراوى بمپيتهوه، ئهوانه
 كارو ههول بو شكومهندههيشتهوهى ئه مهخلووقه
 شهرهفمهنده دهن لهميژوودا مروّڦگهلى جوان و دليرو
 ميهرهبان و قارهمان و مهزن بووينه و، لهدى نهوه و
 سهردهمى خويان و تهواوى ميژوو بهنهمري و بهزيندووي
 ماونهتهوه، خوشحال ئهوانه لهوكاروانه لهههنگاونانان
 و، ريبوارى ئه ريگا درهخشان و ليوانليو له عيشق و
 صدق و صفايهن .

دره‌وشانه‌وه‌ی ده‌روون ئه‌وکاته‌ ده‌ست پیده‌کات

که‌ مرۆڤ وشیار ده‌بێته‌وه‌ به‌ حه‌قیقه‌ت و

به‌ئێستای خۆی،

ئه‌گه‌رچی له‌رووکه‌شدا شیکردنه‌وه‌ و پێناسه‌کردنی

چه‌ندیی و چۆنیه‌تی خۆی

ئازاریکی و یژدانیی به‌ریاده‌کات له‌قوولایی و

له‌ره‌گوریشالی ئه‌و ناخ و دل و گیانه‌دا ..

به‌لام دواجار هه‌رخودی ئه‌و ئازاره‌ ته‌کانیکی پر

له‌هیممه‌تی مرۆڤه‌روه‌رانه‌ به‌و ده‌روونه‌ ده‌دات و

به‌چه‌شنیک ئاشنا و شه‌یدا به‌حقیقه‌تی ده‌کات و

هه‌نگاوی پێه‌لده‌گریی

که‌هه‌رچی ئازاره‌ له‌بیری بباته‌وه‌ و ته‌واوی ژین و

ئاینده‌ی پراوهر بکات له‌خۆشنوودی و به‌خته‌وه‌ری

مروڤى بچووك:

وه ختى سته مى لى بگريټ زياده رهوى دهكات له
توله ستاندهوى خوى.

مروڤى ناسايى: وه كو خوى توله وهرده گريته وه وه ختيك
سته مى لى بگريټ.

مروڤى مامناوه نـد: له بهر له ده سته چـوونى
به رژه وه ندييه كانى تولهى خوى وهرنا گريته وه.

مروڤى دهر و نسا زگار: ده سته رده دات له وهر گرتنه وهى
تولهى خوى. بهر خاترى سازيى دلى خوى.

وهلى مروڤى مه زن و په يامدار: نهك ههر تولهى خوى
وهرنا گريته وه. بهلكو ههر چى له تواناشيدا بيت دريغى

ناكات بوگورينى دل و كيان و هوش و بيري
سته مكاره كه. تا بنبرى سته م يكات له ناخ و ژيانى نه و.

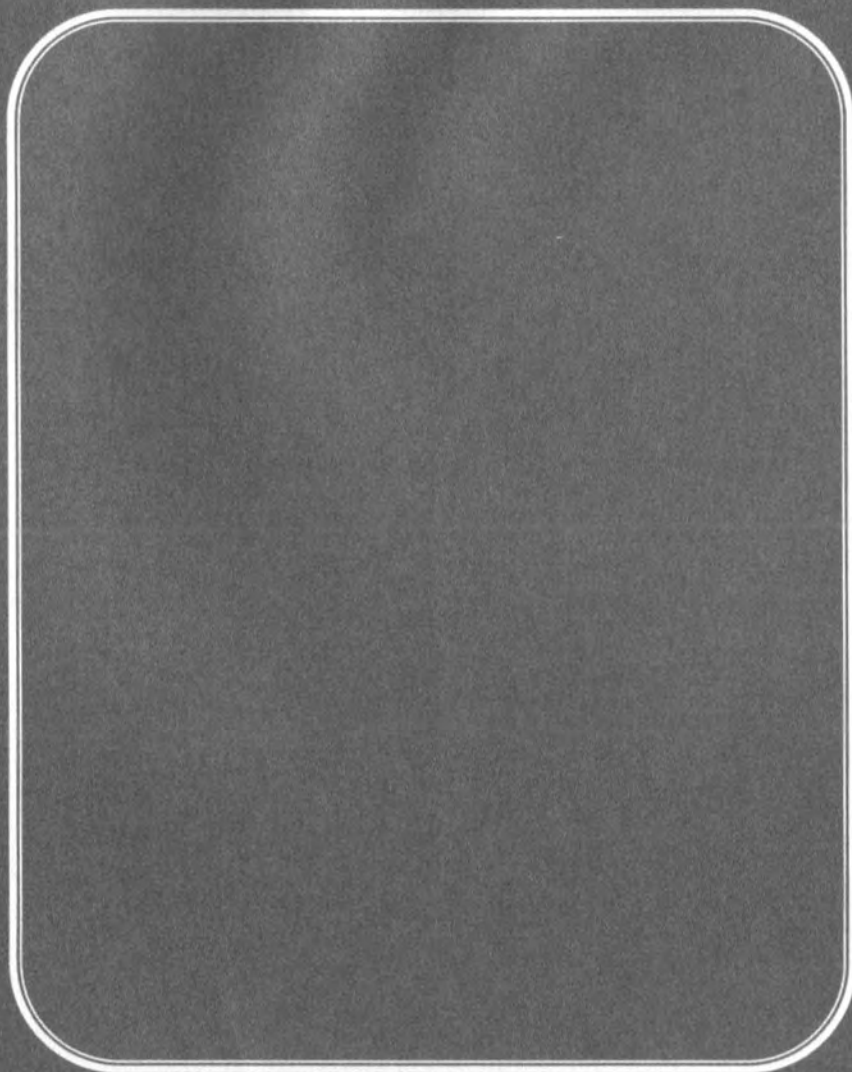
كومه لگاش بجه سينيته وه له زيانه كانى سته م و سته مكاران.

مروقی مه زن :

وه ختی له گهل تاوانباریک ده وه ستیت و گفتوگو و ناموژگاری
ده کات، نه که ههر وه که تاوانباریک لی ناروانیت، به لکو
ناهیلی خودی تاوانباره کهش درک به وه بکات که ته و
به چهن دیتی و چوئیه تی تاوانه کانی ته و ناگامهنده،
که چی مروقی بچووک :

وه ختی گفتوگو له گهل که سیک چاک و پاک و ویزدان زیندوو
ده کات، به چه شیک هه ولی بچووک کردنه وه و که سایه تی
شکاندن و توممت خسته پالی ده دات ..

وه که ته وهی تاوانباریکی ده ستسووری دلویرانی له بهرده می
خوی راگرتیت، ته و بهم وه همه ی له هه ولی هاوسه نگرردنی
دهروونی تاریکی خوی و ویزدانی روشنی نهودایه، بی ناگا
له وهی، حقیقه ت خوری دره خسانی مه عریفه ته و به بیژینگی
نادانی بهری لیناگیریت و پهرده پوش ناگیریت.

Man

The dignified creature

مرۆقبوون :

چەندە تەشەرىف و دیزلینانەر ،

ئەروەندەش

تەركلیف و ، بەرپەرسیاریتتەر .

كۆمەلە پەياممكى كورتەن :

بۇ سازگاریی دلەكان ،

بۇ رېكخستەنەوہی پەيوەندىيەكان ،

بۇ شكۆمەندەھيشتەنەوہی مرۆف .